

*Bihandhålltes skattskyldig kostnadsfritt jämt 53 § taxeringsförordningen.
Väsentliga för deklaraionsblankettens ifyllande tillhandahållas särskilt.*

Formulär nr 1

Deklaration enligt denna blankett avgives till ledning för taxeringen till
dålig inkomst- och förmögenhetsskatt samt till ledning för övrig taxering
för inkomst, som skall äga rum å samma ort.

Deklarationsblankett nr 1

**Allmän självdeklaration att avlämnas år 19... för taxering
i... kommun av:**

Fullständiga för- och tillnamn: .....

Födelseår: ..... Yrke (eller titel och anställning): .....

Hemortskommun och hemvist därstädes: .....

Län: ..... Stad: ..... Rote: .....

Soeken, köping: ..... Församling (i stad): .....

Municipalsamhälle: ..... Kvarter: ..... tomtur: .....

By, gård, hemman och nr: ..... Stadsåga nr: .....

Lägenhet, torp: ..... Adressnr: ..... vid: .....

Uppgifterna avse kalenderåret 19 (räkenskapsåret fr. o. m. den 19 t. o. m. den 19).

	Inkomsten har ej överstigit Kronor	Taxeringsnämndens anteckningar Kronor
A. Inkomst av jordbruksfastighet (se 1). Inkomst (specificeras å bilaga) i penningar och naturaförmåner från följande fastigheter:		
..... i		
(fastighetens namn och nummer)		
kommun; nettointäkten därav enligt bilaga nr ..... utföres (se 22) med		
..... i		
(fastighetens namn och nummer)		
kommun; nettointäkten därav enligt bilaga nr ..... utföres (se 22) med		
Inkomst under A		
B. Inkomst av annan fastighet. I. Inkomst (specificeras å bilaga) i penningar och naturaförmåner från följande fastigheter:		
..... i		
(fastighetens beteckning)		
kommun; nettointäkten därav enligt bilaga nr ..... utföres (se 22) med		
..... i		
(fastighetens beteckning)		
kommun; nettointäkten därav enligt bilaga nr ..... utföres (se 22) med		
II. Inkomst av frälseränta från fastigheten ..... i ..... kommun:		
Intäkt ..... kr.		
Ängår: ränta å gäld, som hänför sig till frälseräntan		
Inkomst under B		
C. Inkomst av rörelse (även såsom delägare i enkelt bolag). Inkomst (specificeras å bilaga) i penningar och naturaförmåner från nednämnda företag (även hantverk, s. k. fria yrken samt rätt till royalty o.d., som ej utgår av fastighet; se 27):		
..... inom		
(rörelsens namn)		
kommun; nettointäkten därav enligt bilaga nr ..... utföres (se 22) med		
..... inom		
(rörelsens namn)		
kommun; nettointäkten därav enligt bilaga nr ..... utföres (se 22) med		
Inkomst under C		
D. Inkomst såsom delägare i vanligt handelsbolag, kommanditbolag eller rederi.		
Under året har jag varit delägare för ..... i ..... (företagets namn) (andelen storlek)		
Företagets hela inkomst utgjorde kr. ....; härav belöper på min andel		
Inkomst under D (se 49)		
Den till kommunal inkomstskatt skattepliktiga inkomsten inom denna kommun för här ovan under D angivna företag utgjorde i sin helhet kr. .... På min andel belöper kr.		

* 270—28024. Svensk författningssamling 1928, Nr 383 och 384.

Kommunalskattelagen infördes 1928 och är alltjämt gällande. Trots en mängd ändringar och tillägg har grundstrukturen bibehållits. Införandet av kommunalskattelagen innebar inte några principiella ändringar av de materiella skattereglererna. Viktigast var att kontantprincipen blev lagfäst. Tidigare hade inkomst även om den inte var bokföringsmässigt beräknad ofta beskattats när den uppkommit.

*Källa: Carsten Welinder, Kommunalskattelagen 50 år,
Svensk Skattetidning 1978 sid 535-544.*

Skatt på kapital

År 2002	Mdkr	Andel av totala skatter	Andel av BNP
Skatt på arbete	765		
Skatt på kapital	101		
Skatt på varor och tjänster m.m.	312		
Summa skatter	1 178		

- Individerna hade 2002 tillgångar till ett uppskattat marknadsvärde på 4 323 miljarder kronor och skulder på 1 323 miljarder kronor vilket motsvarar en nettoförmögenhet på 3 36 000 kr per invånare.
- De olika kapitalskatterna på individer och företag uppgick år 2002 till 101 miljarder kronor eller ca 11 300 kr per invånare.
- Kapitalskatterna motsvarade 4,3 procent av BNP och utgjorde 9 procent av totala skatteuttaget.
- Skatten på företagens vinster "bolagsskatten" uppgick 2002 till 44 miljarder kronor och svarade därmed för 43 procent av kapitalskatterna.

5.1 Historik

Beskattnings av kapital förekom tidigt, främst i samband med krig eller speciella krissituationer. Hit hör t.ex. de förmögenhetsskatter som utgick på 1570- och 1610-talen för att lösa in Älvsborgs fästning efter krig med Danmark liksom Karl XII:s förmögenhetsskatter på 1710-talet. Även år 1800 fanns en typ av förmögenhetsskatt när man ville lösa en samhällsekonomisk kris. År 1861 infördes en proportionell skatt med en procent på behållen inkomst av kapital och arbete. År 1903 ersattes denna av en progressiv inkomstskatt. År 1911 infördes förmögenhetsskatt samordnad med den statliga inkomstskatten.

I samband med skattereformen 1990-1991 separerades skatt på inkomst av kapital från beskattnings av arbetsinkomster. Skatt på inkomst av kapital bildar således ett eget inkomstslag som numera beskattas fristående och enbart med en proportionell skattesats.

5.2 Skatt på kapital idag

Dagens kapitalbeskattnings innefattar skatt på löpande kapitalinkomster, skatt på innehav av kapital samt skatt som tas ut då kapitalet byter ägare. Kapitalskatterna betalas i vissa delar direkt av hushållen. Andra delar av kapitalskatterna betalas administrativt via företagen men belastar slutligt hushållen. Exempel på det senare är fastighetsskatten på hyreshus som betalas av ägaren men belastar hushållen via hyrorna. Avkastningsskatten på pensionsmedel är ett annat exempel. Den betalas av försäkringsbolagen men är en skatt på hushållens pensionssparande. Den del av kapitalbeskattnings som avser företagens vinster, "bolagsskatten", behandlas i kapitel 7.

Redovisningen i detta kapitel baseras i första hand på utfallet av den taxering som gjordes 2003 ("2003 års taxering"), dvs. inkomster och skatter hänförliga till inkomståret 2002. Beloppen redovisas endast på riksnivå.

5.2.1 Kapitalskatterna 101 miljarder 2002

I 5.1 Tabell ges en översikt av intäkterna från kapitalskatterna för perioden 1992-2002. Kapitalskatterna inklusive bolagsskatten uppgick 2002 till 101 miljarder kronor varav 44 miljarder kronor avsåg bolagsskatt.

Av 5.1 Tabell framgår att intäkterna av skatt på kapital har varierat kraftigt mellan åren. Kapitalvinsterna för hushållen (ingår i posten "skatt på kapitalinkomst, netto" i tabellen) uppvisade under första delen av 1990-talet stora fluktuationer vilket bl.a. kan tillskrivas regelförändringar.

5.1 Tabell

Översikt över kapitalbeskattningen 1992-2002 (inkl. bolagsskatten), mnkr

Overview of taxes on capital 1992-2002 (incl. company profit tax), MSEK

	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
Skatt på kapital - individerna betalningsskyldiga (Taxes on capital - paid directly by individuals)											
Skatt på kapitalinkomst, netto* (Net tax on income from capital)	-6 549	-6 151	-258	-3 108	4 161	11 313	12 694	25 213	34 078	12 966	6 225
Expansionsfondsskatt, netto (Alternative tax for self-employed on funds retained for expansion)	-	-	979	568	404	475	248	311	287	112	89
Fastighetsskatt (Real estate tax)	9 043	10 616	10 731	10 835	15 037	14 870	13 255	13 253	13 316	11 813	13 056
Förmögenhetsskatt (Recurrent tax on wealth)	2 112	2 785	3 072	3 503	5 034	5 329	5 893	8 428	8 043	6 312	3 818
Arvsskatt (Inheritance tax)	1 000	811	1 000	1 085	1 165	1 573	1 755	1 878	2 088	2 199	2 643
Gåvoskatt (Gift tax)	192	123	120	303	198	222	250	272	460	377	332
Kupongskatt (Tax on dividends to non-residents)	442	344	508	839	1 566	1 663	1 965	1 817	2 083	2 503	1 929
Delsumma (Subtotal)	6 240	8 528	16 152	14 025	27 565	35 445	36 060	51 172	60 354	36 282	28 092
Skatt på kapital - företagen betalningsskyldiga (Taxes on capital - paid by companies)											
Fastighetsskatt (Real estate tax)	7 874	3 804	4 197	4 429	8 951	12 210	11 540	10 066	9 943	9 139	10 106
Avkastningsskatt på pensionsmedel (Tax on pension fund earnings)	3 013	5 470	6 313	11 478	13 585	12 293	11 895	10 715	13 096	14 659	13 208
Förmögenhetsskatt (Recurrent tax on wealth)	62	70	72	81	113	124	134	162	180	181	116
Skatt på värdepapper (Turnover tax on securities)	311	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Skogsvårdsavgift (Forestry levy)	109	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Delsumma exkl. bolagsskatt (Subsum excl. company profit tax)	11 369	9 344	10 582	15 988	22 649	24 628	23 569	20 943	23 219	23 979	23 430
Bolagsskatt (Company profit tax)	17 595	26 916	36 828	38 740	36 407	46 509	45 752	53 464	72 489	52 088	43 928
Delsumma inkl. bolagsskatt (Subsum incl. company profit tax)	28 964	36 260	47 410	54 728	59 056	71 137	69 321	74 406	95 707	76 067	67 358
Skatt på kapital - ofördelat (Other taxes on capital)											
Stämpelskatt (Stamp duty)	5 319	4 567	5 287	3 026	2 665	2 624	3 953	4 496	4 878	5 367	5 780
Delsumma (Subtotal)	5 319	4 567	5 287	3 026	2 665	2 624	3 953	4 496	4 878	5 367	5 780
Totalt exkl. bolagsskatt (Total excl. company profit tax)	22 928	22 439	32 021	33 039	52 879	62 697	63 582	76 611	88 451	65 628	57 302
Totalt inkl. bolagsskatt (Total incl. company profit tax)	40 523	49 355	68 849	71 779	89 286	109 206	109 334	130 075	160 939	117 716	101 230
Dito som andel av BNP (Share of GDP)	2,7%	3,2%	4,2%	4,1%	4,9%	5,8%	5,5%	6,3%	7,3%	5,2%	4,3%

* Skatt på kapitalinkomst omfattar skatt på räntor och utdelningar netto efter avdrag för skuldräntor samt kapitalvinster (netto för förluster) vid försäljning av värdepapper, fastigheter m.m.

Källa: Skatteverket (SKV), Ekonomistyrningsverket (ESV)

Under de senare åren på 90-talet ökade kapitalvinsterna stadigt för att göra en djupdykning 2001. Företagsvinsterna minskade i början av 1990-talet och intäkterna från bolagsskatten gick därmed ned. 1992 började vinsterna öka för att på nytt vända neråt under 2001. År 2002 har den neråt gående trenden fortsatt. Nedan redogörs för beskattningen av kapital mer i detalj. Först ges en beskrivning av "nationalförmögenheten" dvs. hur samhällets tillgångar och skulder är fördelade i olika sektorer i samhället.

5.3 Nationalförmögenheten och förmögenheten i hushållssektorn

5.3.1 Nationalförmögenheten – rikets samlade tillgångar efter avdrag för skulder

Genom att studera nationalförmögenheten, dvs. de samlade fasta och finansiella tillgångarna efter avdrag för skulder, får man en bättre förståelse för de olika inslag som finns i beskattningen av kapital. Ambitio-

nen är att ha en likvärdig beskattning av olika kapitalplaceringsformer för att motverka sådan skatteplanering som uppstår om olika sätt att placera kapital beskattas olika hårt. 5.2 Tabell visar hur kapitalbildningen ser ut i olika sektorer av ekonomin – hos hushåll, företag och offentlig sektor. Beloppen i tabellen avser tillgångar till marknadspris. Beskattningen (t.ex. fastighetsskatten) baseras i en del fall inte på det

direkta marknadsvärdet. Vissa tillgångar, t.ex. specialbyggnader såsom kyrkor, sjukhus och skolor, belastas inte alls med någon kapitalskatt. Senaste uppgifterna om nationalförmögenheten uppdelad på delsektorer avser 1995. Även om siffrorna är gamla så är principen för uppdelningen fortfarande intressant (uppdaterade uppgifter kommer att finnas tillgängliga först under 2005).

5.2 Tabell

Nationalförmögenheten vid ingången av 1995 uppdelad på kapitaltyp och sektor, mdkr National wealth by type of capital and sector at start of 1995, BSEK

	Hushållen	Icke finansiella företag	Finansiella institutioner	Staten	Kommuner	Social- försäkrings- institut	Summa
	House- holds	Non- financial enterprises	Financial institutions	Central government	Local government	Socialsec. Funds	Total
A. Fast realkapital (byggnader, maskiner, transportmedel) (<i>Tangible fixed produced assets</i>)	1 097	1 825	66	254	602	1	3 846
B. Rörligt realkapital (<i>Stocks</i>)	9	200		2	1		213
C. Ej reproducerbara tillgångar (jordbruksmark, skog, malmgruvor, övrig mark) (<i>Tangible non-produced assets</i>)	576	410		31	241		1 258
D. Finansiella tillgångar (<i>Financial assets</i>)	1 778*	2 340	4 114	407	143	563	9 344
E. Finansiella skulder (<i>Financial liabilities</i>)	-831	-4 184	-3 478	-1 291	-153	-3	-9 940
Total förmögenhet, netto (<i>Net worth</i>)	2 630	591	702	-597	833	562	4 721
Dito i kr per invånare (<i>Net worth in SEK per inhabitant</i>)	298 300	67 000	79 600	-67 700	94 500	63 700	500
Andel av förmögenheten i resp. sektor (<i>Share of net worth by sector</i>)	56%	13%	15%	-13%	18%	12%	100%
Vissa relationstal för förmögenhetsbildningen							
Materiella tillgångar som andel av totala tillgångarna (<i>Non-financial assets in relation to total assets</i>)	49%	51%	2%	41%	86%	0%	36%
Skuldkvot (skuld i förhållande till tillgångar) (<i>Liabilities in relation to assets</i>)	24%	88%	83%	186%	16%	1%	68%

* I de finansiella tillgångarna för hushållssektorn ingår i denna tabell bostadsrätter till ett värde av 180 mdkr

Källa: Statistiska centralbyrån (SCB), Realkapital och förmögenhet 1980-1995

535 000 kr per invånare

Nationalförmögenheten värderad till marknadspris uppgick 1995 till netto 4 721 miljarder kronor, vilket utslaget per invånare motsvarar 535 000 kr. Kvoten mellan nationalförmögenheten och bruttonationalprodukten, som kan ses som ett mått på kapitaluppbbyggnaden i förhållande till den årliga produktionen, var detta år räknat för hela ekonomin 2,9. Realkapital och naturtillgångar (A+B+C i tabellen dvs. byggnader, maskiner, transportmedel, skog, mark m.m.) hade ett sammanlagt värde på 603 000 kr per invånare varav hushållens ägande motsvarade 191 000 kr, företagens 283 700 kr per invånare och offentliga

sektorns 128 400 kr per invånare. Skuldkvoten dvs. skulderna i förhållande till tillgångarna var för nationen som helhet 68 procent. Skuldkvoten i hushållssektorn var 24 procent.

Sammanställningen avser 1995. Värdet på olika tillgångar kan förskjutas snabbt till följd av förändringar i fastighetspriser och kurserna på värdepapper.

5.3.2 Hushållens tillgångar och skulder

Hushållens kapital består dels av fast egendom, dels av finansiella tillgångar och finansiella skulder. Den senaste mer heltäckande bilden av hushållens tillgångar härrör från SCB:s förmögenhetsundersökning 2002

(se 5.3 Tabell). De tillgångar som omfattas av undersökningen har ett beräknat marknadsvärde på 4 323 miljarder kronor och skulderna beräknas till 1 323 miljarder kronor. Undersökningen utgår från uppgifter som redovisats via kontrolluppgifter och i inkomstdeklarationer. Detta innebär att bl.a. kapitalinnehav placerat i utlandet är underskattat. Storleken på individernas utlandskapital är osäker. I finansräkenskapperna finns en oförklarad s.k. korrigeringspost som ibland används som indikation på hur stora belopp det skulle kunna röra sig om. År 2002 uppgick denna korrigeringspost till i storleksordningen 311 miljarder kronor. SCB:s förmögenhetsundersökning för 2002 omfattar inte någon total värdering av de bilar och båtar hushållen äger. Vid den senaste värderingen av hushållens bilinnehav som SCB gjorde 1997 uppgick värdet av denna tillgång till 138 miljarder kronor. Hushållens individuella och kollektiva pensionssparande omfattas inte heller av undersökningen. Detta pensionssparkapital uppgick 2002 till nära 1 300 miljarder kronor. Pensionssparkapitalet är inte skattepliktigt i förmögenhetshänseende.

Den avgjort tyngsta enskilda posten i hushållens förmögenhet är den egna bostaden. Tillgångar i form av eget hem uppgår marknadsvärderat till 1 863 miljarder kronor (43 procent av tillgångarna) och bostadsrätt till 388 miljarder kronor (9 procent av tillgångarna). Fritidshuset beräknas ha ett marknadsvärde på 272 miljarder kronor (6 procent av tillgångarna). Finansiella tillgångar, dvs. sparande i bank, aktier och andra värdepapper uppgick till sammanlagt 1 164 miljarder kronor (27 procent av tillgångarna).

Hushållssektorns finansiella förmögenhet har ökat med nästan 800 miljarder

kronor mellan 1995 och 2003.¹ Förmögenheten har dock minskat sedan 1999 då den finansiella förmögenheten var som störst. Ökningen, och minskningen efter 1999, förklaras främst av kraftig värdeförändring på aktier och andelar. Värdet på försäkringssparandet har dock ökat stabilt sedan 1995. Åren 1995-2003 har hushållen ökat på sina lån efter flera år med sjunkande belåning.

Hushållens skatt på kapital 23 miljarder 2002

Den skatt på kapital som direktdebiteras hushållen består i första hand av fastighetsskatt, skatt på räntor, utdelningar och kapitalvinster, skattereduktion för skuldräntor samt förmögenhetsskatt. Sammantaget uppgick dessa skatter 2002 till ca 23 miljarder kronor. 5.4 Diagram visar hur stora dessa skatter i genomsnitt är för olika åldersgrupper. Genomsnittet för hela befolkningen är ca 2 500 kr.

Skatten på kapital som debiteras individerna har en klar livscykelprofil. I ungdomsåren är skatten på kapital liten. I trettioårsåldern börjar man köpa fastigheter och skuldsätter sig. Därefter kommer individerna in i en konsolideringsfas och skatten som tas ut på deras kapital ökar. För pensionärerna kan noteras en nedgång i fastighetsskatt beroende på att man byter boendeform.

Kapitalavkastningen och skatten på kapital för individer är starkt koncentrerad till höginkomsttagare (se 5.24 Tabell i tabellbilaga). Av totala antalet inkomsttagare 2002 hade 2,8 procent förvärvsinkomster över en halv miljon. Dessa inkomsttagare hade ca 10,6 procent av förvärvsinkomsterna i landet och betalade 27 procent av de skatter som tas ut på individernas kapital.

¹ Enligt SCB:s Finansräkenskapsstatistik. För tidsserie se 5.22 Tabell i tabellbilagan till detta kapitel.

5.3 Tabell

Individernas tillgångar (exkl. bilar) och skulder till marknadsvärde år 2002

Assets (excl. cars) and liabilities of individuals 2002 at market value

	Belopp mdkr	Andel av tillgångar respektive skulder, %	Antal individer med värde, tusental	Medelvärde, tkr
	Amount BSEK	Share of assets resp. liabilities, %	Number of persons, thousands	Average value, KSEK
Reala tillgångar (Tangible assets)				
Eget hem (<i>Own house</i>)	1 863	43,1	2 552	730
Bostadsrätt (<i>Tenant ownership</i>)	388	9,0	992	391
Fritidshus (<i>Buildings for seasonal use</i>)	272	6,3	670	406
Jordbruksfastighet (<i>Agricultural property</i>)	333	7,7	398	837
Hysesfastighet (<i>Apartment property</i>)	158	3,7	39	4 026
Övriga fastigheter inkl tomtmark (<i>Other real estate, ground incl.</i>)	42	1,0	156	269
Summa reala tillgångar (Total real assets)	3 057	70,7	3 826	799
Finansiella tillgångar (Financial assets)				
Bankmedel* (<i>Deposits</i>)	402	9,3	3 757	107
Räntefonder (<i>Interest funds</i>)	47	1,1	560	84
Andra fonder än räntefonder (<i>Other funds</i>)	273	6,3	4 266	64
Obligationer m.m. (<i>Bonds etc.</i>)	76	1,8	874	87
Börsnoterade aktier (<i>Shares listed in the stockmarket</i>)	260	6,0	2 149	121
Skattepliktig försäkring (<i>Tax liable insurance</i>)	107	2,5	1 049	102
Summa finansiella tillgångar (Total financial assets)	1 164	26,9	6 326	184
Övriga tillgångar (Other assets)	102	2,4	1 848	552
Summa tillgångar (Total assets)	4 323	100,0	7 006	617
Skulder (Debts)				
Skulder utöver studieskulder (<i>Liabilities; study debts excl.</i>)	1 177	89,0	-	-
Studieskulder (<i>Study debts</i>)	146	11,0	1 315	111
Summa skulder (Total liabilities)	1 323	100,0	4 675	283
Nettoförmögenhet (Net wealth)	3 000		7 833	383

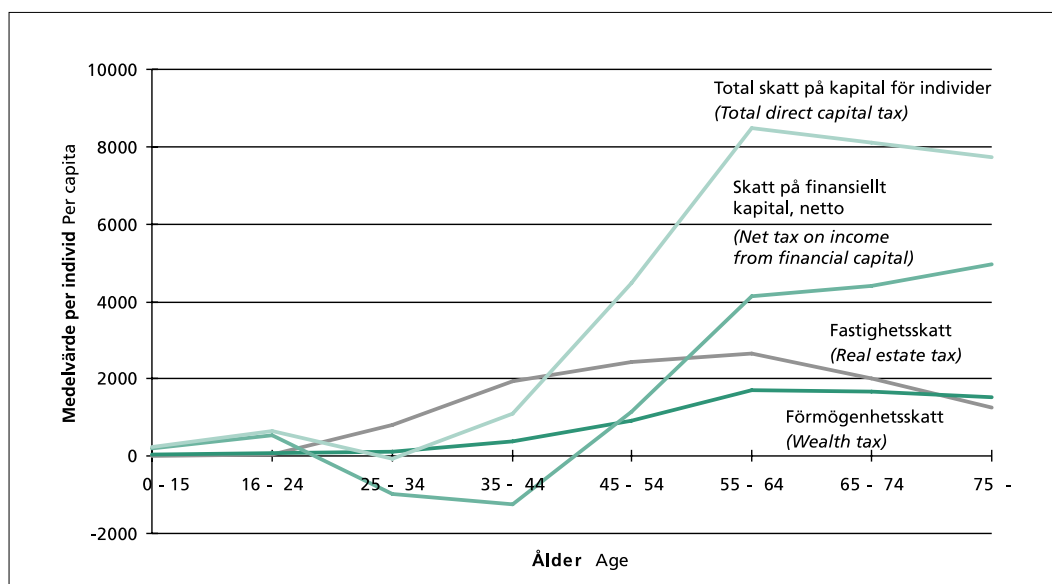
Anm: Uppgifterna i tabellen avser "helårsindivider". Dödsbon eller personer som vistas utomlands hel eller del av året ingår inte, ej heller institutionsboende.

* Uppgiften grundar sig på kontrolluppgifter. Banker är bara skyldiga att lämna kontrolluppgift om avkastningen överstiger 100 kr. Detta innebär att banksparandet är något underskattat.

Källa: SCB

5.4 Diagram

Skatt på kapital för individer i olika åldersgrupper år 2002, medelvärden, kr Average taxes on capital for individuals by age group in 2002, in SEK per capita

Anm: Sifferunderlaget till diagrammet återfinns i 5.23 Tabell i tabellbilagan till detta kapitel.

Källa: Bearbetningar av SCB:s Storurval 2002

5.4 Fastighetsskatt

Fastighetsskatt med den utformning den har idag introducerades i samband med skattereformen 1991. Småhusen hade tidigare – från mitten av 1950-talet – beskattats som en särskild egen förvärvskälla enligt en schablonmetod som innebar att en schablonberäknad avkastning beroende på taxeringsvärdet togs upp på inkomstsidan och att avdrag gavs för räntekostnader kopplade till fastighetsinnehavet.

5.4.1 Taxeringsvärdet 75 procent av marknadsvärdet

Underlaget för fastighetsskatt utgörs av ett taxeringsvärde som i princip ska uppgå till 75 procent av marknadsvärdet. Avgörande för marknadsvärdet är byggnadens och markens storlek, kvalitet och dess läge. Taxeringsvärdena fastställs vid de s.k. allmänna fastighetstaxeringar som ska genomföras med sex års mellanrum. Allmän fastighetstaxering äger rum olika år för olika fastighetstyper (5.5 Tabell). Underlaget för de allmänna fastighetstaxeringarna är dels deklarerationer över fastigheternas beskaffenhet dels s.k. värdeområden som bestämts så att värdeförhållandena inom ett område är likartade. Fr.o.m. 1996 har

principen varit att taxeringsvärdena ska räknas om årligen med hänsyn till hur priserna utvecklas. Omräkningen har omfattat både småhus, hyreshus och lantbruk. Tanken med omräkningen har varit att förändringarna i taxeringsvärdena mellan enskilda år ska beaktas löpande i stället för med de längre tidsintervaller som blir fallet om endast de allmänna fastighetstaxeringarna ges genomslag. Men i praktiken har inte omräkningen fått genomslag. Taxeringsvärdena för småhus och hyreshus (bostadsdelen) var frysta under inkomståren 1997-2000 på 1997 års värdenivå.² Frysningen av taxeringsvärdena för småhus och hyreshus upphörde 2001. Taxeringsvärdena höjdes kraftigt på grund av den prisutveckling som hade skett. Skillnaderna i höjning var dock stora mellan olika delar av landet.

Nya principer för fastighetstaxeringen har genomförts för småhus, hyreshus och lantbruk. Omräkningsförfarandet har delvis avskaffats och ersatts med regler om en förenklad fastighetstaxering mellan de allmänna fastighetstaxeringarna. För småhusens del innebär det nya systemet att en allmän fastighetstaxering genomfördes år 2003 och att den förenklade fastighets-

² Allmän fastighetstaxering för hyreshus genomfördes år 2000. Endast i de fall det nya värdet enligt fastighetstaxeringen för hyreshusen var lägre än 1999 års värde lades detta till grund för fastighetsskatten. I övriga fall frystes värdena även för hyreshusen (bostadsdelen).

5.5 Tabell

Tidsschema för de allmänna fastighetstaxeringarna

Time schedule for general real estate assessment by type of estate

År Year	Fastighetstyp Type of real estate		
	Småhusenhet One- or two-dwelling buildings	Hyreshusenhet Apartment buildings	Lantbruksenhet Unit for agriculture and forestry
2004		Förenklad fastighetstaxering	Omräkningsförfarande
2005			Allmän fastighetstaxering
2006	Förenklad fastighetstaxering		
2007		Allmän fastighetstaxering	
2008			Förenklad fastighetstaxering
2009	Allmän fastighetstaxering		
2010		Förenklad fastighetstaxering	
2011			Allmän fastighetstaxering

taxeringen kommer att ske år 2006. Fram till dess att det nya systemet till fullo börjar tillämpas kommer omräkning att ske.

En dämpningsregel har införts inom fastighetsbeskattningen. ”Dämpningsregeln” innebär att om taxeringsvärdena höjs vid en allmän eller en förenklad fastighetstaxering ska detta inte omedelbart slå igenom vid uttaget av fastighetsskatt. Istället ska endast en tredjedel av höjningen slå igenom taxeringsåret och lika mycket under vart och ett av de två därpå följande åren.

Fastighetstaxering görs också av elproduktions- och industrienheter. Allmän fastighetstaxering för dessa genomförs samma år som den allmänna fastighetstaxeringen för hyreshus.

5.4.2 Olika skattesatser för olika fastighetstyper

Med undantag för åren 1996 och 1997 har fastighetsskatten på småhus 1994-2000 varit 1,5 procent. För bostäder i hyreshus var fastighetsskatten t.o.m. år 1998 densamma som för småhusen. År 1999 sänktes skattesatsen för hyreshusen till 1,3 procent och år 2000 till 1,2 procent. Parallellt med att frysningen av taxeringsvärdena för småhus och hyreshus upphörde år 2001 sänktes skattesatsen till 1,0 procent för småhusen och till 0,5 procent för hyreshusen. Samtidigt infördes en ny begränsningsregel med inriktningen att hushåll med normala inkomst- och förmögenhetsförhållanden i princip inte ska behöva betala mer än 5 procent av hushållsinkomsten i fastighetsskatt för småhus. (Den 1 april 2004 infördes en utvidgning av begränsningsregeln till att även omfatta förmögenhet i samband med fastighetsinnehav, se vidare 5.6.1) Av bostadspolitiska skäl är

skatten för nybyggda hus nedsatt under de första tio åren. Ingen fastighetsskatt utgår de fem första åren och halv skatt utgår de följande fem åren.

Sedan 1996 beskattas också kommersiella lokaler och industriefastigheter. Skattesatsen för kommersiella lokaler är 1,0 procent och för industrienheter 0,5 procent. Inkomståret 1997 infördes också en särskild fastighetsskatt på markvärdet för vattenkraftverk på 3,42 procent. Denna skatt ersatte en tidigare produktionskatt på el från vattenkraftverken. Den särskilda fastighetsskatten på markvärdet för vattenkraftverk sänktes till 2,21 procent 1998 och till 0,50 procent från 1999 dvs. till samma skattesats som för industrienheter.

Fastighetsskatten 23 miljarder 2002

Fastighetsskatten på småhus är att se som en integrerad del av kapitalinkomstbeskattningen. Nivån på fastighetsskatten har ursprungligen valts bl.a. i perspektiv av att uppnå en likformighet mellan hushållens alternativa sparformer.

5.7 Tabell visar underlaget för fastighetsskatten och fastighetsskatt inkomståret 2002 fördelat på olika fastighetstyper. Individerna står som ägare i första hand till småhus. Fastighetsskatten på hyreshus bärs av hushållen via hyran. Fastighetsskatten på lokaler och industrier inverkar på företagets vinster (och därmed på intäkterna av bolagsskatten) och påverkar priserna på företagets produkter.

Fastighetsskatten uppgick enligt taxeringsutfallet för inkomståret 2002 till cirka 23 miljarder kronor varav 13,1 miljarder kronor avser småhus, 3,5 miljarder hyreshus, 4,7 miljarder lokaler och 1,9 miljarder industrier.

5.6 Tabell

Skattesatser (%) för fastighetsskatten 1994-2003

Tax rates (%) on real estate 1994-2003

År	Småhus inkl. mangårdsbyggnad på lantbruk	Hyreshus bostadsdel	Kommersiella lokaler	Industrienheter	Vattenkraftverk
Year	One and two-dwelling buildings	Apartment buildings, dwellings	Commercial premises	Industries	Hydro-electric power stations
1994-1995	1,50	1,50	0,00	0,00	0,00
1996	1,70	1,70	1,00	0,50	0,50
1997	1,70	1,70	1,00	0,50	3,42*
1998	1,50	1,50	1,00	0,50	2,21*
1999	1,50	1,30	1,00	0,50	0,50
2000	1,50	1,20	1,00	0,50	0,50
2001-	1,00	0,50	1,00	0,50	0,50

* Avseende markvärdet

5.7 Tabell

Fastighetsskatten år 2002 med fördelning på fastighetstyp

Real estate tax 2002 by type of estate

Fastighetstyp	Skattesats	Beskattningsunderlag, mdkr	Fastighets-skatt, mnkr	Andel av total fastighetsskatt
Type of real estate	Tax rate	Taxable value, BSEK	Real estate tax, MSEK	Share of total real estate tax
Småhus inkl. bostadshus på lantbruk (One- and two-dwelling buildings)	"Normal"	1,00%	1 321	13 206
	Övergångsregler	0,50%	44	218
	Utland	1,0%	3	30
	avgår skattereduktion			-363
Summa småhus (Total one- and two-dwelling buildings)		1 367	13 092	56%
Hyreshus exkl. lokaler (Apartment buildings)	"Normal"	0,50%	679	3 396
	Övergångsregler	0,25%	58	146
	Nybyggda	0,0%		
Summa hyreshus (Total apartment buildings)		738	3 542	15%
Lokaler (Premises)	1,0%	467	4 674	20%
Industrier (Industries)	0,5%	373	1 865	8%
Summa (Total)		2 945	23 173	100%

Anm: Slutsumman i uträknad fastighetsskatt är något högre än den fastighetsskatt som redovisas i tabell 5.1. Skillnaden består av avräkning enligt dubbelbeskattningsavtal av skatt som betalats till utlandet.

Källa: Skatteverket, underlag för taxeringsutfallet för inkomståret 2002

5.8 Tabell

Bebyggda småhusenheter (1-2 familjshus och fritidshus, byggnadsvärde minst 50 tkr), 2003

Number of one- and two-dwelling buildings and buildings for seasonal use (value of building at least 50 KSEK), 2003

	Antal, tusental Number, thousands	Totalt tax.värde, mdkr Total assessed value, BSEK	Medelvärde, tkr Average value, KSEK
Småhus helårsbostad (One- and two-dwelling buildings for permanent use)	1 572	1 198	762
Fritidshus (Buildings for seasonal use)	379	174	459
Samtliga (All)	1 950	1 372	703

Källa: SCB, Rikets fastigheter 2003

5.4.3 Stora skillnader i värdena på småhus

Värdena på småhus är en central komponent bland hushållens kapitaltillgångar och för hushållens ekonomi. Totalt fanns år 2003 i landet 1,9 miljoner småhus med byggnadsvärde över 50 000 kr.

Värdena på småhus varierar över landet.³ Det genomsnittliga småhuset för permanentboende har ett taxeringsvärde på 762 000 kr. Taxeringsvärden över genomsnittet återfinns i Stockholms, Uppsala, Skåne, Hallands och Västra Götalands län. Stockholms län har det högsta genomsnittliga taxeringsvärdet, 1 628 000 kr och Västernorrlands län det lägsta, 362 000 kr.

Fritidshusen har ett genomsnittligt taxeringsvärde på 459 000 kr. Spridningen ligger mellan 219 000 kr för Norrbottens län och 856 000 kr för Stockholms län.

De stora skillnaderna i taxeringsvärden mellan olika områden för fastigheter med likartade bruksvärden gör att det är svårt att finna en utformning av beskattningen av fastigheter som uppfattas som acceptabel. Utifrån perspektivet att ett hus är en kapitaltillgång som ska beskattas likformigt med andra kapitaltillgångar och för att undvika skatteplanering bör fastighets-skatten utgå från ett värde som har kopplingar till marknadsvärdet. En beskattning utifrån marknadsvärdet kan vara svårforcerad syn på boendet.

Omsättning och prisutveckling på småhus

Statistiken över antalet försäljningar av småhus i 5.9 Tabell omfattar ”vanliga köp” vilket innebär att slätköp och andra speciella köp som inte är representativa för marknadsvärdet är exkluderade. Sett över en längre period säljs i genomsnitt under ett år ca 60 000 småhus eller ca tre procent av småhusbeståndet på marknaden. Därutöver försäljs 10 000-20 000 småhus per år genom icke marknadsmässiga köp inkl. slätköp. Ägarförhållanden ändras också genom arv och gåva.

Perioden 1986-1991 var omsättningen hög, i genomsnitt såldes nästan 71 000 villor och fritidshus per år. Perioden 1992-1995 i samband med den ekonomiska krisen sjönk nivån till ca 47 000 i

snitt per år. En återhämtning har därefter skett och åren 1981-2002 har i genomsnitt 60 000 småhus sålts per år. År 2003 såldes 63 000 småhus på normala marknadsmässiga villkor. Dessutom ändrades ägarförhållanden i cirka 10 000 fall genom icke marknadsmässiga köp inkl. slätköp. Totala köpeskillingen för ”normala” småhusförsäljningar 2003 uppgick till 74 miljarder varav 66 miljarder för omsättning av permanentbostäder och 7 miljarder för fritidshus. Därutöver omsatte slätköp och andra icke marknadsmässiga köp cirka 8 miljarder kronor.

Priserna på småhus har varierat kraftigt i olika perioder vilket framgår av 5.10 Diagram. Diagrammet visar prisutvecklingen på småhus och fritidshus i fasta priser (i förhållande till den allmänna prisutvecklingen mätt med konsumentprisindex, KPI). Mer detaljerade uppgifter om prisutvecklingen på egna hem och fritidshus i löpande och fasta priser återfinns i 5.27 Tabell i tabellbilagan till detta kapitel.

En viktig orsak till variationerna i priser har varit läget på kreditmarknaden. Under första hälften av 1980-talet var det svårt att låna. Huspriserna sjönk räknat i fasta priser. I mitten av 1980-talet avreglerades kreditmarknaden och i spåren av avregleringen blev det lätt att få lån samtidigt som realräntorna var låga. Huspriserna steg snabbt – betydligt snabbare än konsumentprisindex. Priserna hamnade på topp 1991. Bakslaget kom hösten 1992 när räntorna drevs upp i samband med den ekonomiska krisen i början 1990-talet. Åren 1992 och 1993 sjönk priserna på egna hem i löpande priser med i genomsnitt ca 20 procent. Därefter har priserna återhämtat sig bl.a. till följd av sjunkande räntor. Priserna i genomsnitt (fasta priser) för riket är år 2003 väl över 1991 års toppnivå. Sett från början av 1980-talet fram t.o.m. 2003 har priserna på egna hem ökat 30 procent snabbare än KPI och priserna för fritidshus 54 procent snabbare.

Mönstret i prisförändringarna är likartat i hela landet även om nivåerna varierar mellan regionerna. Mer detaljerade uppgifter om prisutvecklingen i olika regioner återfinns i 5.28 Tabell i tabellbilaga till detta kapitel.

³ Statistiska centralbyrån, Rikets fastigheter 2002.

5.9 Tabell

Normala köp av småhus åren 1981-2003, antal samt köpeskilling, belopp i löpande priser om ej annat anges

Normal purchases of one- and two-dwelling buildings and buildings for seasonal use 1981-2003, numbers and purchase price, amounts in current prices if not otherwise stated

År Year	Antal försäljningar Number of sales			Köpeskilling, medelvärde, tkr Purchase price, mean value, KSEK		Total köpeskilling, mdkr Total purchase price, BSEK			
	Permanent- bostad Owner occupied	Fritids- hus Sea- sonal	Summa Total	Permanent- bostad Owner occupied	Fritids- hus Sea- sonal	Permanent- bostad Owner occupied	Fritids- hus Sea- sonal	Summa löpande priser Total current prices	Summa fasta priser 2003 =100 Total fixed prices 2003 =100
1981	40 679	9 410	50 089	327	154	13,3	1,4	14,8	36,6
1982	45 780	11 102	56 882	331	161	15,2	1,8	16,9	38,7
1983	47 637	11 325	58 962	332	167	15,8	1,9	17,7	37,1
1984	49 711	11 530	61 241	344	174	17,1	2,0	19,1	37,1
1985	49 127	10 741	59 868	361	184	17,7	2,0	19,7	35,6
1986	57 121	13 899	71 020	372	192	21,2	2,7	23,9	41,5
1987	54 850	14 618	69 468	409	213	22,4	3,1	25,5	42,5
1988	59 564	15 271	74 835	476	247	28,4	3,8	32,1	50,5
1989	59 184	14 789	73 973	562	284	33,3	4,2	37,5	55,4
1990	54 295	11 350	65 645	625	308	33,9	3,5	37,4	50,1
1991	57 213	12 251	69 464	745	408	42,6	5,0	47,6	58,3
1992	33 262	7 505	40 767	661	357	22,0	2,7	24,7	29,5
1993	35 651	8 432	44 083	622	343	22,2	2,9	25,1	28,7
1994	42 738	9 722	52 460	653	357	27,9	3,5	31,4	35,1
1995	41 877	10 124	52 001	651	354	27,3	3,6	30,8	33,7
1996*	48 839	11 319	60 158	-	-	-	-	-	-
1996**	46 622	8 538	55 160	679	435	31,7	3,7	35,4	38,4
1997	54 672	10 192	64 864	733	465	40,1	4,7	44,8	48,4
1998	48 578	9 322	57 900	793	488	38,5	4,5	43,1	46,6
1999	56 882	11 046	67 928	849	539	48,3	6,0	54,2	58,4
2000	50 946	9 857	60 803	951	596	48,4	5,9	54,3	57,9
2001	50 674	9 367	60 041	1 049	637	53,2	6,0	59,1	61,5
2002	51 615	9 442	61 057	1 113	679	57,4	6,4	63,9	65,1
2003	54 253	9 231	63 484	1 223	792	66,4	7,3	73,7	73,7
Genomsnitt per år (Annual average)	49 657	10 849	60 506						44,9

* Enligt 1995 års taxeringsregler

** Enligt 1996 års taxeringsregler

Källa: SCB, Statistisk Årsbok samt Fastighetsprisstatistik

5.5 Beskattningen av hushållens finansiella kapitalinkomster och skulder

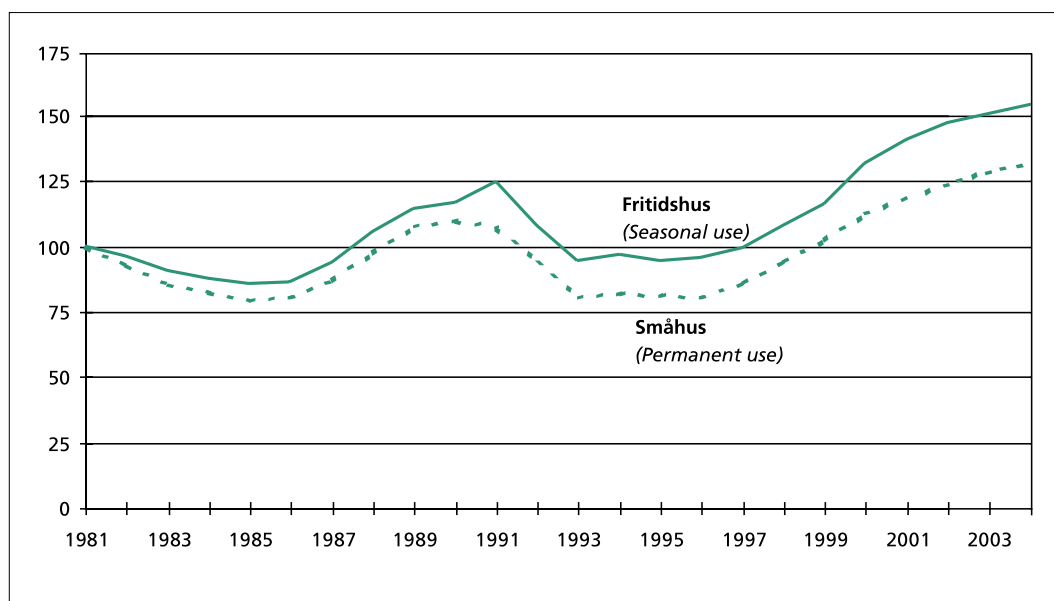
5.5.1 Sammansättningen av hushållens finansiella förmögenhet

Hushållens finansiella tillgångar har ändrat sammansättning över åren. 5.11 Tabell visar hushållens finansiella tillgångar och

skulder uttryckt som andel av bruttonationalprodukten. Jämfört med 1970- och 1980-talen har hushållen numera betydligt mer av sitt finansiella kapital placerat i aktier, fondandelar och försäkringssparande, även om andelarna för aktie- och fondsparande har minskat kraftigt sedan toppåret 2000. Banksparandet har gått tillbaka som kapitalplaceringsform även om det ökat något sedan 2001.

5.10 Diagram

Prisutvecklingen på småhus och fritidshus 1981-2003, fasta priser, index 1981=100
 Real estate price index for one- and two-dwelling buildings 1981-2003, fixed prices, index 1981=100

Anm: Sifferunderlaget till diagrammet finns i 5.27 Tabell i tabellbilagan i detta kapitel.

Källa: Statistiska centralbyrån, Fastighetsprisstatistik

5.11 Tabell

Hushållssektorns finansiella förmögenhetsstruktur 1970-2003, procentuella andelar av BNP
 Households, financial wealth structure 1970-2003, percentage of GDP

	Tillgångar Assets					Summa	Skulder Liabilities	Finansiell förmögenhet Net financial wealth
	Sedlar, mynt och inlåning Currency and deposits	Obligationer Bonds	Börsaktier och andelar Shares and other equity	Försäkrings- sparande m.m. Insurance technical reserves	Övrigt Other accounts receivable			
Äldre definition/statistik (Old definition/statistics)								
1970	48,2	5,0	7,5	24,7	..	85,4	46,5	38,9
1975	45,2	5,9	8,3	19,1	..	78,5	51,5	26,9
1980	39,8	8,2	5,3	16,4	..	69,7	54,3	15,3
1985	36,8	9,0	15,0	21,4	..	82,2	54,2	28,1
1990	35,8	6,7	17,4	25,1	..	85,0	63,2	21,8
Ny definition* (New definition)								
1995	31,3	9,8	23,4	29,7	17,6**	111,7	49,0	62,7
2000	23,7	4,9	50,3	53,9	31,4	164,1	52,6	111,6
2001	25,6	4,3	42,6	57,5	32,0	161,9	55,3	106,6
2002	26,5	4,1	28,4	54,1	32,4	145,5	57,6	87,9
2003***	27,3	4,1	34,1	56,2	37,0	158,7	60,8	97,8

* Finansräkenskapsstatistiken har anpassats till ENS 95, en EU-förordning som likriktar sektorsavgränsningar och definitioner i det europeiska nationalräkenskapssystemet. Revideringen av statistik för tidigare år täcker för närvarande perioden tillbaka till 1995. En av de större förändringarna i förhållande till tidigare definition är att det kollektiva försäkrings-sparandet (som följer av kollektivavtal mellan arbetsmarknadens parter) nu tas med bland hushållssektorns tillgångar. Det kollektiva försäkrings-sparandet uppgick 2003 till i storleksordningen 21 procent av BNP.

** Bostadsrättsandelar ingick inte i övrigt-posten 1995.

*** Siffrorna för 2003 är preliminära.

Källa: SCB, Finansräkenskaper

Beskattningen av hushållens kapitalinkomster påverkas av förändringen. Med förskjutningen av sparandet från bank till värdepapper blir beskattning av värdestegringar ”kapitalvinster” en mer central komponent i kapitalbeskattningen än tidigare. Avkastningsskatten på pensionsmedel hos pensionsfonder, som infördes i samband med skattereformen 1991, är en annan beståndsdel i kapitalbeskattningen som blivit viktigare. Denna skatt syftar till att göra beskattningen mer likformig mellan det direkta sparandet och försäkringssparandet i pensioner. För att upprätthålla likformigheten i beskattningen av hushållens olika tillgångstyper med den sammansättning som numera finns har utbyggnaden av systemet med kontrolluppgifter från banker m.fl. varit väsentlig (se beskrivning i kapitel 4).

5.5.2 Skatt på finansiella kapitalinkomster

Inkomsträntor, utdelningar samt kapitalvinster vid försäljning av aktier, andelar, fastigheter, bostadsrätter och övrig lös egendom förs i individbeskattningen samman till ett eget inkomstslag ”inkomst av kapital”. I inkomstslaget kapital beskattas även inkomster av uthyrning av privatbostad. För näringsidkare görs s.k. räntefördelning för att få en riktig fördelning av beskattningen av näringsidkares egna kapital mellan inkomstslagen kapital och näring. Avdrag i inkomstslaget kapital får göras för skuldräntor för lån på fastighet och andra lån, tomträttsavgäld, kapitalförluster samt vissa förvaltningskostnader.

Proportionell skatt på inkomst av kapital

Inkomstslaget kapital bildar sedan skattereformen 1991 ett skatteunderlag, på vilket skatten är proportionell. Om inkomsterna är större än utgifterna utgår skatt på nettobeloppet. Är däremot utgifterna större än inkomsterna fås på motsvarande sätt en skattereduktion. Skattereduktionen på kapital dras av från skatten på förvärvsinkomst (och fastighetsskatt). Dock finns en begränsning som innebär att skattereduktionen i de fall underskottet överstiger 100 000 kr endast görs med 21 procent för den överskjutande delen.

Vid 1991 års skattereform sattes kapitalskattesatsen för såväl skatt som skattereduktion till 30 procent. Vissa smärre avvikelser i kapitalinkomstbeskattningen

kom under åren 1992 och 1993. Bl.a. sänktes kapitalvinstskatten och skatten på utdelning för svenska aktier till 25 procent. Inkomståret 1994 skedde en rad större förändringar på kapitalskatteområdet. Skattesatsen sänktes för kapitalvinster på svenska aktier till 12,5 procent och skatten på kapitalvinster vid försäljning av villor och bostadsrätter till 15 procent. Vidare slopades den s.k. dubbelbeskattningen av utdelningsinkomster från svenska aktier. Tekniskt skedde detta genom att svenska aktier befriades från kapitalskatt vid taxeringen i individbeskattningen. Från och med år 1995 återställdes emellertid kapitalskattesatsen till att i huvudsak vara 30 procent.

Allemanssparandet som infördes 1984 var skattebefriat fram till 1990. I samband med basbreddningarna i skattereformen beslutades att räntan på allemanssparandet skulle beskattas men endast med 20 procent. Fr.o.m. år 1993 beskattas räntan på allemanssparandet i likhet med annan ränta med 30 procent. Allemanssparandet avvecklades som särskild sparform under 1998. Andelar i allemansfonder, som tidigare haft en gynnad skattställning, ger fr.o.m. inkomståret 1997 inte längre skatterabatt. Både utdelning och kapitalvinst beskattas, precis som övriga fonder, med 30 procent. Insättningsbegränsningen har också slopats.

Vid försäljning av småhus och bostadsrätter har t.o.m. år 2000 hälften av den framräknade vinsten tagits upp till beskattning. Skatten är 30 procent på den skattepliktiga vinsten. Detta innebär att skatten, som andel av den nominella vinsten, var 15 procent. Regeln om att endast del av vinsten är skattepliktig har sin grund i de avvägningar som gjordes när de s.k. takreglerna, som infördes i samband med skattereformen, slopades. År 2001 skärptes kapitalvinstbeskattningen vid försäljning av privatbostäder genom att den andel av vinsten som är skattepliktig höjdes till två tredjedelar. Skatten som andel av vinsten är således numera 20 procent. Vid försäljning av villor och bostadsrätter har den som säljer en bostad och därefter köper en annan bostad vissa möjligheter att skjuta upp beskattningen av en eventuell kapitalvinst i samband med försäljningen av ursprungsbostaden.

För kapitalvinst vid försäljning av närings- och hyresfastigheter sätts beskattningsunderlaget till 90 procent av vinsten.

Variationer i taxeringsunderlagen över tiden

5.12 Tabell visar 7 taxeringsunderlag och skatten på kapitalinkomst för fysiska personer (individer och dödsbon) inkomståren 1993-2002. Det bör observeras att beloppen i tabellen avser taxeringsmässiga skatteunderlag och dessa har varierat över tiden, bl.a. som en återspeglning av förändringar i skattesatsen (t.ex. är det taxerings-

mässiga skatteunderlaget vid utdelningar på svenska aktier satt till noll år 1994 då aktierna var befriade från skatt i individledet; ett annat exempel är sänkningen av kapitalvinstskatten på aktier 1994 från 25 till 12,5 procent vilket tekniskt effektuerades genom att det taxeringsmässiga underlaget sänktes).

5.12 Tabell

Taxeringsunderlag och skatt på inkomst av kapital för fysiska personer inkomståren 1993-2002, mdkr

Assessed tax base and assessed tax on income from capital for individuals 1993-2002, BSEK

	Taxeringsmässigt skatteunderlag, mdkr									
	Assessed taxbase, BSEK									
	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
Inkomstränta/utdelningar/positiv räntefördelning (Income from interest and dividends)	47,8	41,8	46,6	46,0	42,8	37,4	38,7	43,1	43,0	43,6
Skuldränta/negativ räntefördelning (Interest on debts)	-84,0	-76,8	-74,7	-70,6	-60,7	-56,7	-53,9	-56,8	-61,7	-66,2
Netto räntor/utdelningar (Net interest)	-36,2	-35,0	-28,1	-24,6	-17,9	-19,2	-15,1	-13,8	-18,7	-22,6
Kapitalvinst (Capital gain)	19,6	38,8	21,5	42,4	59,3	64,1	102,6	132,9	70,8	52,8
Kapitalförlust (Capital loss)	-5,5	-6,5	-4,9	-4,6	-4,2	-4,5	-3,3	-5,7	-11,7	-12,0
Nettokapitalvinst (Net capital gain)	14,1	32,3	16,6	37,7	55,1	59,6	99,3	127,2	59,1	40,8
Förvaltningskostnader m.m. (Administration cost)	-0,7	-0,4	-0,3	-0,4	-0,5	-0,5	-0,6	-0,7	-0,5	-0,3
Summa inkomst av kapital (Total income from capital)	-22,8	-3,1	-11,8	12,7	36,7	39,9	83,5	112,7	40,0	17,9
Nettoskatt på inkomst av kapital (Net tax on income from capital)	-6,2	-0,3	-3,1	4,2	11,3	12,7	25,2	34,1	13,0	6,2

Källa: Skatteverket, underlag för taxeringsutslaget

Jämförelsen visar att beloppen för skuldräntor, jämfört med början av 1990-talet, minskade fram till 1999 men har ökat under de tre senaste åren och de är betydligt större än inkomsträntor/utdelningar. Detta hänger givetvis samman med att skuldräntor kopplade till småhusinnehav också redovisas i detta inkomstslag.

Kapitalvinsterna har varierat kraftigt mellan åren. Åren 1997-2000 var nivåerna höga. Svängningarna förklaras bl.a. av skatteplanering i samband med förändring av skattereglerna. Trots att kapitalvinsterna i de taxeringsmässiga underlagen 1994 bara togs upp till hälften av vad som gällde 1993 så ökade kapitalvinsternas netto från 14 till 32 miljarder kronor. Den kraftiga ökningen av kapitalvinsterna 1994 beror på att många sålde aktier under slutet av året då det blev känt att kapitalvinstskatten skulle skärpas. År 1996 blev nivån hög bl.a. beroende på att innehav i allemans-

fonder realiserades inför de förändringar som innebar att den speciella skattenedsättningen för allemansfonder skulle slopas. De höga nivåerna 1997-2000 sammanhänger med återhämtningen på fastighetsmarknaden och börsuppgången. År 2001 mer än halverades nettokapitalvinsterna som en följd av den börsnedgång som inleddes år 2000 (se tabell 5.29). Sett mer långsiktigt har hushållens ändrade sparbetende, som innebär att man i ökad utsträckning sparar i värdepapper, betydelse för utvecklingen av kapitalvinsterna.

Kapitalvinsternas sammansättning kartlagd för 2001

För inkomståret 2001 har Statistiska centralbyrån gjort en undersökning av hur kapitalvinsterna är sammansatta. Detta år var kapitalvinsterna (netto för förluster) i storleksordningen 57 miljarder kronor (5.14 Tabell).

5.13 Tabell

Inkomst av kapital 2002, taxeringsmässiga begrepp, antal och belopp (exkl. dödsbon)

Assessed income from capital 2002, assessment concepts, numbers and amounts (capital of deceased persons' estates excluded)

	Antal individer, tusental Number of persons, thousands	Totalt belopp, mdkr Total amount, BSEK	Genomsnitt, tkr Average amount, KSEK
Kapitalinkomster (Capital income)			
Ränta, utdelning m.m. (income from interest and dividend)	6 473	36,4	5,6
Uthyrning privatbostad (letting private residence)	71	1,3	17,8
Positiv räntefördelning (positive interest adjustment for self-employed)	130	5,5	41,9
Kapitalvinst (capital gain)	887	50,4	56,8
Summa kapitalinkomster (Total capital income)	6 551	93,5	14,3
Kapitalutgifter (Capital expenditure)			
Utgiftsränta (interest on debts)	4 551	65,4	14,4
Förvaltningskostnad (administration cost)	81	0,3	4,1
Negativ räntefördelning (negative interest adjustment for self-employed)	48	0,7	15,3
Kapitalförlust (capital loss)	857	12,0	14,0
Summa kapitalutgifter (Total capital expenditure)	4 812	78,5	16,3
Netto (Net capital income)	7 654	15,1	0,2
varav överskott (of which surplus)	3 819	78,5	20,5
varav underskott (of which deficit)	3 835	63,4	16,5

Källa: SCB, Bearbetning av den totalräknade inkomststatistiken 2002

Av beloppet är 30 miljarder hänförligt till avyttrade finansiella tillgångar varav 8 miljarder för marknadsnoterade aktier, 9 miljarder för värdepappersfonder och 13 miljarder för ej marknadsnoterade aktier. För avyttrade reala tillgångar, t.ex. fastigheter och bostadsrätter, var vinsten 52 miljarder. Den framräknade kapitalvinsten reducerades med 14 miljarder kronor på grund av det uppskovsavdrag som ges vid uppskjuten kapitalvinstbeskattning för egna hem och bostadsrätter. För att få fram det taxeringsmässiga underlaget måste värdena reduceras med 11 miljarder kronor hänförliga till att skillnaden mellan framräknad vinst brutto och taxeringsmässig del av detta underlag (främst för fastigheter) samt kvittningar av förluster mot vinster mellan tillgångslagen.

Kapitalinkomsterna varierar med åldern

Inkomsterna från räntor, utdelningar samt kapitalvinster ökar med individens ålder och är som störst i övre medelåldern (5.15 Diagram). Kapitalvinsterna är numera

större än intäkterna från räntor/utdelningar i alla åldersgrupper. Mest skuldyngda är hushållen i åldersgruppen 35-54 år med skuldräntor på i genomsnitt 15 000 kr.

5.6 Förmögenhetsskatt

5.6.1 Förmögenhetsskatten uppgick till 4 miljarder 2002

Förmögenhetsbeskattningen kan ur en ekonomisk-teoretisk synvinkel ses som ett progressivt komplement i en i övrigt proportionell kapitalinkomstbeskattning. Progressiviteten består i att den proportionella skatt, 1,5 procent, som tas ut på nettoförmögenheter överstigande en viss nivå kan sägas bilda ett andra skikt i beskattningen av avkastningen på kapital. Inkomståret 2002 betalade 263 000 individer tillsammans 3,8 miljarder kronor i förmögenhetsskatt. Förmögenhetsskatt betalas även av vissa juridiska personer, i första hand ekonomiska föreningar och vissa stiftelser.⁴ Förmögenhetsskatten för dessa var år 2002 drygt 116 miljoner kronor.

⁴ För dessa uppgår fribeloppet till 25 000 kr och skattesatsen till 1,5 promille.

5.14 Tabell

De taxerade kapitalvinsternas sammansättning för fysiska personer inkomståret 2001 Structure of assessed capital gain for individuals in income year 2001

Typ av tillgång Type of asset	Skatteunderlag, mdkr Assessed taxbase, BSEK				Antal individer, tusental Number of persons, thousands		
	Kapitalvinst	Kapital- förlust	Netto	dito andel	Kapitalvinst	Kapital- förlust	Totalt
	Capital gain	Capital loss	Net	share	Capital gain	Capital loss	Total
Försäljning finansiella tillgångar (Sale of financial assets)	53,8	-23,4	30,4	53%	1 092	786	1 878
Marknadsnoterade aktier (<i>Quoted shares</i>)	23,7	-16,1	7,6	13%	442	276	718
Aktie- och blandfonder (<i>Mutual funds</i>)	11,1	-2,2	8,9	16%	659	488	1 147
Aktieoptioner (<i>Share options</i>)	1,4	-2,5	-1,2	-2%	14	34	49
Ej marknadsnoterade aktier (<i>Non-quoted shares</i>)	14,6	-1,7	12,9	22%	31	32	63
Övriga finansiella reavinst (<i>Other financial assets</i>)	3,0	-0,8	2,2	4%	42	24	65
Försäljning reala tillgångar (Sale of tangible assets)	53,4	-1,6	51,8	90%	171	32	203
Fastighet (<i>Real estate</i>)	28,8	-0,8	28,0	49%	95	17	112
Bostadsrätt (<i>Tenant ownership rights</i>)	17,5	-0,6	16,9	29%	65	15	80
Näringsfastighet (<i>Commerce and industry estate</i>)	7,0	-0,2	6,9	12%	15	1	16
Övriga reala reavinst (<i>Other tangible assets</i>)	0,1	0,0	0,1	0%	1	0	1
Uppskovsavdrag (Deduction for postponed payment)	-14,4		-14,4	-25%			
Eget hem (<i>One- and two-dwelling buildings for private use</i>)	-7,4		-7,4	-13%	24		24
Bostadsrätt (<i>Tenant ownership rights</i>)	-7,0		-7,0	-12%	28		28
Justering till taxeringsmässigt underlag* (Adjustment to assessed taxbase)	-24,5	13,9	-10,6	-18%			
Summa taxeringsmässigt underlag (Total assessed taxbase)	68,3	-11,1	57,3	100%	1 136	695	1 832

* Vinster och förluster redovisas brutto för de olika tillgångsslagen och är därför högre än de taxerade vinsterna och förlusterna. Detta gäller framför allt de reala tillgångarna. I justeringen ligger också kvittningar dvs. att förluster för ett tillgångsslag kan kvittas mot vinster för ett annat tillgångsslag.

Källa: SCB, undersökning av kapitalvinsterna inkomståret 2001

Den 1 april 2004 infördes en begränsningsregel på förmögenhetsområdet liknande den begränsningsregel som redan finns för fastighetsbeskattning. Begränsningsregeln tar sikte på de skattskyldigasom idag tillgodoräknas skattereduktion för fastighets-skatt och som betalar förmögenhetsskatt på sitt småhus. De ska även tillgodoräk-nas skattereduktion för förmögenhets-skatt. Detsamma ska gälla personer som sambeskattas med en skattskyldig som tillgodoräknats skattereduktion för fastig-hetsskatt.

5.6.2 Proportionell förmögenhetsskatt sedan 1992

Åren 1990 och 1991 fanns ett progressivt inslag i förmögenhetsskatteskalen. Sedan 1992 är förmögenhetsskatten proportio-nell och utgår med 1,5 procent av den del av den beskattningsbara förmögenheten

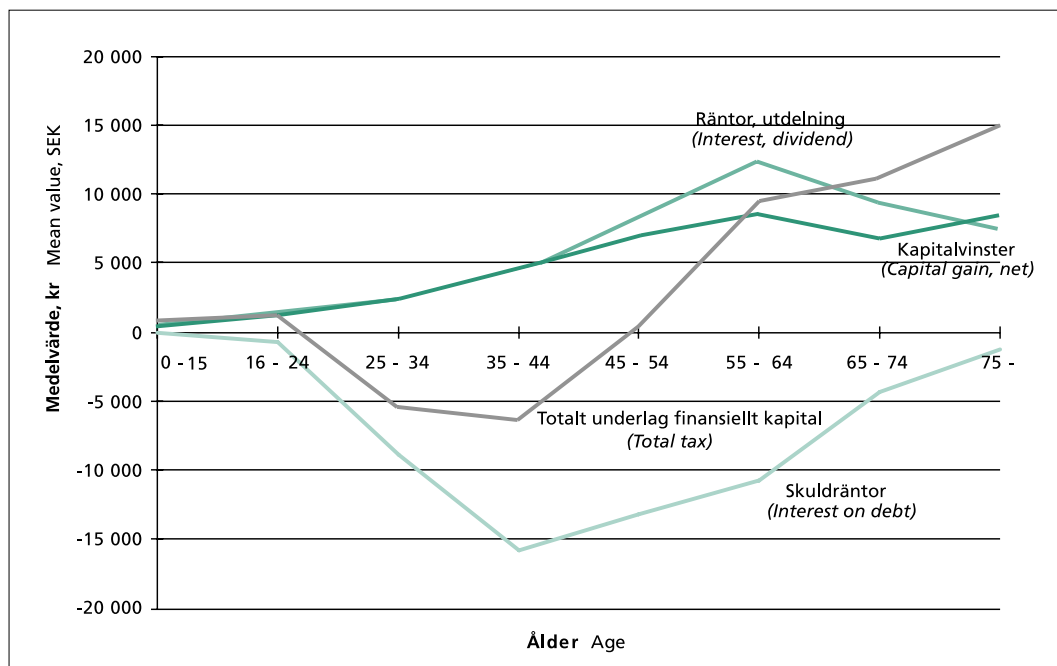
som överstiger skattepliktsgränsen. Skat-tepliktsgränsen för uttag av förmögen-hetsskatt på fysiska personer höjdes 1996 från 800 000 till 900 000 kr. Höjningen gjordes bl.a. för att dämpa genomslaget av fastighetstaxeringen 1996. I samband med att frysningen av taxeringsvärdena för småhus upphörde år 2001 höjdes grän-sen för uttag av förmögenhetsskatt till 1,0 miljoner kronor för ensamstående och 1,5 miljoner kronor för sambeskattade par. År 2002 höjdes gränsen ytterligare till 1,5 miljoner kronor för ensamstående och 2 miljoner kronor för sambeskattade par. I budgetpropositionen hösten 2004 föreslås att förmögenhetsskattegränsen ska höjas för sambeskattade till 3,0 miljoner kronor från och med 1 januari 2005. Detta för att likställa sambor med barn och gifta (som sambeskattas) med sambor utan barn (som har var sitt frifellopp).

5.15 Diagram

Genomsnittligt underlag ("skattebas") för beskattning av finansiellt kapital i olika åldersgrupper år 2002, kr per invånare

Average net income from financial capital ("tax base") for individuals by age group in 2002, SEK per capita

Anm: Sifferunderlaget till diagrammet återfinns i 5.25 Tabell i tabellbilagan till detta kapitel.

Källa: Bearbetningar av SCB:s Storurval 2002

5.16 Tabell

Debitering av förmögenhetsskatt 1992-2002, antal skattskyldiga och belopp Recurrent tax on wealth 1992-2002, number and amounts

År Year	Fysiska personer Individuals		Juridiska personer Companies	
	Antal, tusental Number, thousands	Belopp, mnkr Amount, MSEK	Antal, tusental Number, thousands	Belopp, mnkr Amount, MSEK
1992	400	2 112	11	62
1993	474	2 785	12	70
1994	379	3 072	11	72
1995	407	3 503	12	81
1996	457	5 034	12	114
1997	578	5 329	12	124
1998	613	5 893	12	134
1999	713	8 428	12	162
2000	691	8 043	12	180
2001	473	6 312	13	181
2002	263	3 818	12	116

Källa: Skatteverket, Debiteringsstatistik

Det finns en begränsningsregel för att det samlade skatteuttaget inte ska bli alltför högt. Spärrbeloppet för skatt på förvärvsinkomst, skatt på kapitalinkomst och förmögenhetsskatt är satt till 60 procent av summan av den beskattningsbara förvärvsinkomsten och inkomsten av kapital. Blir skattebeloppet högre än spärrbeloppet, sätts i första hand förmögenhetsskatten ned (dock inte lägre än till hälften), där- efter inkomstskatten på kapitalinkomster och slutligen den statliga inkomstskatten på förvärvsinkomster.

5.6.3 Värderingsreglerna i förmögenhetsbeskattningen

Vid beräkning av den taxerade förmögenheten tas fastigheter upp till taxeringsvärdet (som ska motsvara 75 procent av marknadsvärdet). Inregistrerade aktier på börsens A-lista togs t.o.m. 1995 upp till 75 procent av marknadsvärdet. År 1996 togs de upp till fulla värdet. Fr.o.m. 1997 tas de upp till 80 procent av sitt marknadsvärde. Vissa undantag finns dock för huvudägare av aktiebolag. Onoterade aktier är i prin-

cip skattepliktiga. Oftast blir det kanske ändå inget värde, eftersom det sker en substansvärdering, varvid tillgångar nedlagda i näringsverksamhet inte räknas med. Ingen förmögenhetsskatt betalas på aktier på de s.k. OTC- och O-listorna.⁵

Statistiska centralbyråns fördjupade undersökning av hushållens förmögenhetsfördelning år 2002 ger en uppfattning om hur underlaget för förmögenhetsskatt förhåller sig till hushållens samlade marknadsvärderade nettotillgångar. Marknadsvärdet på det individerna äger i fast egendom och sparande (netto för skulder) uppskattas detta år till ca 3 100 miljarder. Underlaget för uttag av förmögenhetsskatt uppgick samma år till 560 miljarder kronor (5.18 Tabell). Detta innebär att 18 procent av värdet av det hushållen äger beläggs med förmögenhetsskatt. Andelen är dock beroende på hur tillgångarna definieras. SCB:s förmögenhetsundersökning 2002 omfattar sådana tillgångar som kan verifieras och knyts till en speciell individ genom kontrolluppgifter m.m. Skulle man bland tillgångarna även ta med underskattningen av bankmedel till följd av att kontrolluppgifterna inte är heltäckande, hushållens individuella och kollektiva försäkringssparande och sparande som flyttat utomlands blir andelen lägre – uppskattningsvis cirka 10 procent.

5.17 Tabell Skattepliktsgräns och skattesatser i förmögenhetsbeskattningen Wealth tax liability threshold and tax rates

Inkomstår	Vid en beskattningsbar förmögenhet av, tkr	Skattesats inom skiktet, %
Income year	At a taxable net wealth of, KSEK	Tax rate in %
1990	800- 600	1,5
	1 600-3 600	2,5
	3 600-	3,0
1991	800-1 600	1,5
	1 600-	2,5
1992-1995	800	1,5
1996-2000	900	1,5
2001	ensamst. 1 000	1,5
	samtax 1 500	1,5
2002-2004	ensamst. 1 500	1,5
	samtax 2 000	1,5
2005- *	ensamst. 1 500	1,5
	samtax 3 000	1,5

* Enligt förslag i budgetpropositionen hösten 2004

⁵ Med undantag för vissa aktier som i skatteplaneringssyfte efter den 29 maj 1997 flyttat till dessa listor.

5.18 Tabell Översikt över hushållens nettotill- gångar till marknadsvärde samt för- mögenhetsbeskattningen år 2002 (exkl. dödsbon), mdkr Overview of household net wealth at market value and taxable net wealth 2002, BSEK

Tillgångar, marknadsvärde* (Assets at market value)	4 423
Skulder, marknadsvärde (Liabilities at market value)	1 323
Netto, marknadsvärderat (Net, at market value)	3 100
Underlag för uttag av förmögenhetsskatt** (tax base for wealth tax)	560
Dito i % av det totala marknadsvärderade nettot (In % of net wealth at market value)	18%

* Tillgångar enligt redovisningen i 5.3 Tabell med tillägg för 100 miljarder kronor för bilar. Värdet har justerats något jämfört med den värdering av bilnehavet som gjordes 1997 då de värderades till 138 miljarder kronor. Att värdet minskats beror på att bilar till viss del kan återfinnas bland de marknadsvärderade tillgångarna beroende på om de deklarerats eller ej.

** Nettoförmögenhet till den del den överstiger 1 500 000 kr för ensamstående samt 2 000 000 för samtaxerade enligt de värderingsregler för tillgångar och skulder som tillämpas i förmögenhetsbeskattningen år 2002.

Källa: Statistiska centralbyråns studie över förmögenhetsfördelningen 2002 samt den totalräknade inkomststatistiken.

5.6.4 Sammansättning av beskatt- ningsbara förmögenheten

För bedömningar av hur förmögenhetsskatten utvecklas i samband med värdeförändringar på börsen och priset på fastigheter är det väsentligt att känna till hur den beskattningsbara förmögenheten är sammansatt. Tidigare i detta kapitel redovisas hur individernas tillgångar och skulder fördelar sig mellan olika tillgångsslag (se 5.3 Tabell). Av nämnda tabell framgår att "Egna hem" är den tyngsta komponenten med 43 procent av tillgångsmassan. Därefter kommer "Bostadsrätt" med 9 procent och "Bankmedel" med 9 procent.

5.6.5 Hushållens beskattningsbara förmögenhet 560 miljarder 2002

År 2002 hade 161 000 hushåll en nettoförmögenhet över 1 500 000 kr. Den samlade beskattningsbara förmögenheten för hushållen var 560 miljarder kronor. Av beskattningsvärdet är 34 procent hänförligt till de 17 000 hushåll som har en förmögenhet över fem miljoner kronor (5.19 Tabell).

5.19 Tabell

Förmögenheter efter storlek 2002 (fysiska personer exkl. dödsbon), antal hushåll som har nettoförmögenhet som överstiger 1 500 000 kr samt nettoförmögenhet överstigande skattepliktsgränsen

Taxable net wealth by size 2002 (individuals, capital of deceased persons' estates excl.), number of households having net wealth exceeding 1 500 000 SEK and amount of net wealth exceeding the tax liability threshold

Förmögenhet, mnr	Antal hushåll med beskattningsbar förmögenhet		Beskattningsbar förmögenhet (beskattningsunderlag)	
	Number of households with a taxable net wealth		Assessed wealth (tax base)	
Net wealth, MSEK	antal number	andel i % share in %	mdkr BSEK	andel i % share in %
1,5-2,0	32 230	20	55,3	10
2,0-3,0	76 311	47	183,1	33
3,0-4,0	25 232	16	86,4	15
4,0-5,0	10 646	7	47,3	8
5,0-	16 758	10	187,7	34
Summa (Total)	161 177	100	559,8	100
varav (of which)				
ensamstående (not cohabiting)	69 866	43	202,0	36
sambeskattade (with joint taxation)	91 311	57	357,8	64

Källa: SCB, Den totalräknade inkomststatistiken 2002

5.7 Bolagsskatt

Från och med 1995 är den statliga inkomstskatten för juridiska personer, eller som den populärt kallas "bolagsskatten" eller "skatt på företagsvinster", 28 procent. Skatteunderlaget, den taxerade inkomsten, räknas fram som det bokföringsmässiga resultatet korrigerat för skattemässiga justeringar. År 2002 uppgick den totala taxerade inkomsten "den skattemässiga vinsten" för juridiska personer till 162 miljarder kronor och skatten för dessa till 44 miljarder kronor. Aktiebolagen står för en dominerande del av de juridiska personernas ekonomiska aktivitet. Av samtliga aktiebolag redovisar 54 procent överskott vid taxeringen medan 36 procent redovisar underskott. Resterande 10 procent redovisar nollresultat.

En stor andel av den redovisade beskattningsbara inkomsten är hänförlig till en mindre mängd mycket stora företag. Två procent av de bolag som redovisade överskott svarade för hela 72 procent av bolagsskatten (2002).

Med ekonomisk dubbelbeskattning menar man att ett bolag (eller en ekonomisk förening) först ska betala skatt på sin vinst. Därefter ska aktie- eller andelsägarna betala skatt på den vinstutdelning som företaget lämnar. Eftersom företag i princip inte får göra avdrag för vinstutdel-

ning uppkommer dubbelbeskattning.

Företagsbeskattningen behandlas utförligare i kapitel 7.

5.8 Övriga skatter på kapital

5.8.1 Arvs- och gåvoskatt

Arvsskatt tas ut på egendom som förvärvas genom arv, testamente och vissa livförsäkringar. Skatten beräknas på värdet av den lott som den skattskyldige får. Beräkningen görs efter en progressiv skatteskala. Dessutom beror skattens storlek på vilken skatteklass den skattskyldige tillhör. Skattskyldig är den som förvärvar egendomen.

Gåvoskatt tas ut för egendom som förvärvas genom gåva. Skatten baseras på värdet av den gåva som den skattskyldige får och beräknas även den efter en progressiv skatteskala och efter vilken skatteklass den skattskyldige tillhör. Gåvor vars värde understiger 10 000 kr per år från samma givare är skattefria. Antalet deklarerade gåvor ligger i storleksordningen 50 000 per år.

Värderingsreglerna för tillgångar och skulder i arvs- och gåvobeskattningen är snarlika de som finns i förmögenhetsbeskattningen. En skillnad är tillgångar i näringsverksamhet. Dessa ingår i beskattningsunderlaget för arvs- och gåvoskatt

men är undantagna från årlig förmögenhetsskatt.

Den 1 januari 2004 slopades arvsskatten mellan makar (vid dödsfall som inträffar efter utgången av 2003). Av 5.20 Tabell framgår hur arvsskatten fördelade sig mellan olika skatteklasser för avlidna under år 2003.

I budgetpropositionen hösten 2004 föreslås att arvs- och gåvoskatten ska slopas helt från och med den 1 januari 2005.

5.20 Tabell Antal lotter-, summa arvsskatt- samt genomsnittlig skatt per arvslott per skatteklass för avlidna under år 2003 Number-, sum- and average inheritance tax per inheritance share for deceased per tax category, 2003

	Antal lotter	Arvsskatt, mnkr	Genomsnittlig skatt per lott
	Nr of inheritance shares	Inheritance tax, MSEK	Average tax/person
Skatteklass 1 (Tax class 1)	223 939	1 027	4 586
Varav make och sambo (spouse and partner)	31 069	326	10 490
Varav avkomlingar (descendants)	192 870	701	3 635
Skatteklass 2 (övriga personer) (Tax class 2 [other persons])	99 297	750	7 550
Skatteklass 3 (institutioner, föreningar m.m.) (Tax class 3 [institutions, associations etc.])	190	7	38 829
Summa (Total)	323 426	1 784	5 516

Källa: Skatteverket

Regler

År 2003 gäller följande regler för arvs- och gåvoskatten. Först görs ett grundavdrag. Vid arvsbeskattning är grundavdraget 280 000 kr för arv som tillfaller make eller sambo. Grundavdraget för arvslott till barn och barnbarn är 70 000 kr (barn under 18 år får göra avdrag med ytterligare 10 000 kr för varje år som återstår till barnet fyller 18 år). För övriga personer, institutioner och föreningar m.m. är grundavdraget 21 000 kr. Vid gåvobeskattningen är grundavdraget 10 000 kr per år när gåvotagaren får gåvor från samma givare. Efter det att grundavdraget dragits av beskattas arv och gåvor efter samma skatteskala. Skatteskalen redovisas i 5.21 Tabell.

5.21 Tabell Skatteklasser och skattesatser i arvs- och gåvobeskattningen Tax classes and tax rates for inheritance- and gift tax

Skattepliktig lott, kr	Arvs/gåvoskatt, kr	
Share of an inheritance, SEK	Inheritance/gift tax, SEK	
Klass I (make, sambo och avkomlingar) (Class I [spouse/partner and descendants])		
-300 000	10%	inom skiktet
300 000-600 000	30 000+20%	inom skiktet
600 000-	90 000+30%	inom skiktet
Klass II (övriga personer) (Class II [other persons])		
-70 000	10%	inom skiktet
70 000-140 000	7 000+20%	inom skiktet
140 000-	21 000+30%	inom skiktet
Klass III (institutioner, föreningar m.m.) (Class III [institutions, associations etc.])		
-90 000	10%	inom skiktet
90 000-170 000	9 000+20%	inom skiktet
170 000-	25 000+30%	inom skiktet

5.8.2 Kupongskatt

Kupongskatt utgår på utdelning på aktier i svenska aktiebolag och andelar i svenska aktiefonder. Den är en definitiv källskatt och erläggs med 30 procent av utdelningen till i utlandet bosatta personer och av vissa med dem likställda utdelningsberättigade. Från huvudregeln om 30 procent kupongskatt förekommer undantag. Till följd av ingångna avtal med olika länder kan kupongskatten sättas ned med varierande skattesatser för att undvika dubbelbeskattning med hänsyn till beskattningen i hemlandet. Kupongskatten resulterade 2003 i skatteinkomster på 1 838 miljoner kronor.

5.8.3 Avkastningsskatt på pensionsfonder

Skatt på pensionsfondernas avkastning är en indirekt skatt som betalas av försäkringsföretag, banker, pensionsstiftelser, företag och pensionssparinstitut som förvaltar avsatta pensionsmedel. Avkastningsskatten infördes i samband med skattereformen 1991. Beskattningen av avkastningen på pensionsmedel syftar till att göra beskattningen mer likformig mellan privatpersoners direkta sparande i bank etc. och försäkringsparande i pensions- och kapitalförsäkringar.

Genom avkastningsskatten begränsas i princip den del av tillväxten (avkastningen) av pensionskapitalet som kommer den pen-

sionsförsäkrade till godo.

Skatteunderlaget utgörs av pensionskapitalets värde vid taxeringsårets ingång. Därefter beräknas en schablonavkastning genom att multiplicera underlaget med den genomsnittliga statslåneräntan. Schablonavkastningen på pensionsförsäkringskapital beskattas inkomståret 2004 med 15 procent medan avkastningen på kapital i kapitalförsäkring beskattas med 27 procent.

Den totala förmögenheten i pensionsfonderna beräknas vid utgången av år 2004 (som utgör underlag för beskattning under inkomståret 2005) uppgå till 1 803 miljarder kronor.⁶ Av kapitalet beräknas det individuella pensionskapitalet svara för 888 miljarder kronor, det kollektiva pensionskapitalet svara för 723 miljarder kronor och kapitalförsäkringskapitalet uppgå till 192 miljarder kronor. Enligt taxeringsutfallet för inkomståret 2002 debiterades totalt 13,2 miljarder kronor i avkastningsskatt (se 5.1 Tabell).

5.8.4 Stämpelskatt

Stämpelskatt utgår vid förvärv av fast egendom och tomträtter samt vid beviljande av inteckningar.

Vid förvärv är skatten 1,5 procent av egendomens värde. Förvärvas egendomen av juridisk person är dock skatten med vissa undantag 3 procent. För att stimulera bostadsmarknaden var stämpelskatten tillfälligt nedsatt till 0,5 resp. 1 procent under perioden 12 juni 1996 - 31 december 1997.

Vid inteckning är skatten 2 procent av inteckningsbeloppet för fast egendom och tomträtt, 1 procent för luftfartyg och näringsverksamhet samt 0,4 procent för skepp.

Tidigare utgick stämpelskatt också på aktier vid bildandet av aktiebolag och vid ökning av aktiekapital. Stämpelskatten på aktier upphörde den 1 januari 1995.

Stämpelskatten inbringade 5 953 miljoner kronor år 2003.

⁶ Beräkningskonventionen, rapport från Skatteekonomiska enheten på Finansdepartementet.

Tabellbilaga:

- 5.22 Tabell Hushållssektorns, inkl. hushållens intresseorganisationers, finansiella tillgångar och skulder 1995-2003, ställning vid årets slut
- 5.23 Tabell Skatt på kapital år 2002 för individer efter ålder samt för dödsbon
- 5.24 Tabell Skatt på kapital år 2002 för individer efter taxerad förvärvsinkomst samt för dödsbon
- 5.25 Tabell Avkastning på finansiellt kapital år 2002 för individer efter ålder samt för dödsbon
- 5.26 Tabell Avkastning på finansiellt kapital år 2002 för individer efter taxerad förvärvsinkomst samt för dödsbon
- 5.27 Tabell Prisutvecklingen på småhus och fritidshus 1981-2003, löpande och fasta priser
- 5.28 Tabell Fastighetsprisindex för småhus i olika regioner 1981-2003
- 5.29 Tabell Generalindex på Stockholms fondbörs
- 5.30 Tabell Villaränta (Spintab) 1990 och framåt, för rörlig ränta respektive femårig bunden

5.22 Tabell

Hushållssektorns, inkl. hushållens intresseorganisationers, finansiella tillgångar och skulder 1995-2003, ställning vid årets slut

Financial assets and liabilities 1995-2003, of households, incl. private non-profit institutions serving households, outstanding values at the end of the year

				Totalt, mdkr		Total, BSEK		Per inv, kr		
	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2003
	Per capita									
	SEK, 2003									
Finansiell nettoförmögenhet (Net financial wealth)	1 075	1 311	1 612	1 742	2 186	2 050	2 015	1 665	1 907	212 500
Summa finansiella tillgångar (Total financial assets)	1 914	2 171	2 524	2 710	3 238	3 187	3 241	2 988	3 359	374 000
Sedlar, mynt och inlåning (Currency and deposits)	535	550	524	512	525	520	580	623	665	74 100
- sedlar och mynt (currency)	49	52	55	58	66	67	77	77	79	8 800
- bankinlåning (deposits in banks)	436	453	437	448	452	444	491	530	568	63 300
- allemanssparande (national savings accounts)	50	44	29	.	.	.	.	.	.	.
- riksgäldsspar (national debt savings)	.	.	3	6	7	8	12	16	19	2 100
Obligationer (Bonds (long term))	168	180	166	171	146	107	97	95	101	11 300
- privatobligationer och konvertibler (bonds)	89	97	93	100	88	56	51	54	60	6 700
- premieobligationer (lottery bonds)	65	67	64	63	53	49	43	40	39	4 400
- riksgäldskonto (national debt account)	15	16	9	8	4	3	2	1	1	200
Lån till företag, finanssektorn, kommuner (Loans)	15	22	19	14	18	18	17	15	12	1 300
Aktier och andelar* (Shares and other equities)	400	535	779	869	1 237	1 104	966	666	832	92 700
- svenska börsaktier (sw. quoted shares)	238	315	440	459	579	500	426	289	374	41 700
- svenska fondandelar (sw. mutual fund shares)	128	168	262	308	488	451	392	259	310	34 500
- utländska aktier (foreign shares)	34	51	77	102	171	153	148	118	148	16 500
Försäkringsparande (Insurance technical reserves)	508	585	759	871	1 069	1 184	1 304	1 269	1 371	152 700
- individuellt (individual pension savings)	277	332	448	529	702	765	854	790	830	92 400
- kollektivt (collective insurance)	214	235	292	311	336	384	415	447	506	56 400
- utländskt (foreign)	17	18	19	31	31	35	34	33	35	3 900
Handelskrediter (Trade credits)	4	4	6	6	7	9	8	8	8	900
Övriga finansiella tillgångar inkl. korrigeringspost** (Other accounts receivable incl. adjustment item)	282	295	271	268	236	245	269	311	370	41 200
Summa skulder (Total liabilities)	839	860	912	969	1 052	1 138	1 226	1 323	1 451	161 700
Lån (Loans)	830	851	901	956	1 038	1 121	1 207	1 304	1 433	159 600
- banker (banks)	205	188	205	218	235	267	282	296	300	33 400
- bostadsinstitut (housing credit institutions)	507	502	519	549	592	620	680	748	840	93 600
- övriga finansinstitut*** (other financial institutions)	30	64	68	72	85	95	98	105	129	14 300
- offentliga sektorn (general government)	89	98	108	117	127	138	147	155	164	18 300
Handelskrediter (Trade credit)	9	9	10	12	13	17	18	18	18	2 100

* Icke börsnoterade aktier redovisas under övriga tillgångar.

** Inklusive korrigeringspost för avstämning mot Nationalräkenskapernas hushållssparande.

*** Före 1996 ingick kommun- och företagsfinansierande institut i gruppen bostadsinstitut, därefter ingår de i gruppen övriga finansinstitut.

Källa: SCB, Finansräkenskaper FM 11 SM 0301

5.23 Tabell

Skatt på kapital år 2002 för individer efter ålder samt för dödsbon

Taxes on capital 2002 for individuals by age group and for deceased persons' estates

Ålder	Antal individer	Totalbelopp, mnkr Total amount, MSEK						Medelvärden per individ, kr Mean value all individuals, SEK					
		Fastighets- skatt	Förmögen- hetsskatt	Nettoskatt på finansiellt kapital	varav of which Skatt på kapital- överskott för	Skatte- reduktion för under- skott	Summa direkt skatt på kapital för individer	Fastighets- skatt	För- mögen- hetsskatt	Netto- skatt på finansiellt kapital	varav of which Skatt på kapital- överskott	Skatte- reduktion för under- skott	Summa direkt skatt på kapital för individer
Age	Number of persons	Real estate tax	Wealth tax	Net tax income från financial capital	Tax on capital surplus	Tax reduc- tion for capital deficit	Sum direct capital tax	Real estate tax	Wealth tax	Net tax income från financial capital	Tax on capital surplus	Tax reduc- tion for capital deficit	Sum direct capital tax
0 - 15	1 817 732	8	38	315	317	-2	361	4	21	173	174	-1	199
16 - 24	720 638	42	34	192	429	-237	268	58	47	266	595	-329	372
25 - 34	1 176 045	994	99	-1 923	1 402	-3 325	-830	845	84	-1 635	1 192	-2 827	-706
35 - 44	1 245 928	2 697	315	-2 575	2 964	-5 540	437	2 165	253	-2 067	2 379	-4 446	351
45 - 54	1 203 441	3 229	658	37	4 524	-4 488	3 924	2 683	547	31	3 759	-3 729	3 261
55 - 64	1 126 453	3 313	1 195	2 852	5 911	-3 059	7 360	2 941	1 061	2 532	5 247	-2 716	6 534
65 - 74	741 135	1 679	737	2 438	3 339	-901	4 855	2 265	994	3 290	4 505	-1 216	6 551
75 -	863 379	1 080	709	3 895	4 210	-314	5 684	1 251	821	4 511	4 876	-364	6 583
Samtliga (All)	8 894 751	13 044	3 785	5 231	23 096	-17 865	22 061	1 466	426	588	2 597	-2 008	2 480
Andel % (Share, %)		59%	17%	24%	105%	-81%	100%						
Tillkommer för dödsbon m.m. (To be added for deceased persons estate)	183 955	107	12	760	766	-6	879	582	65	4 131	4 164	-33	4 778
Totalt (Total)	9 078 706	13 151	3 797	5 991	23 862	-17 871	22 940						

Anm: De avvikelser som förekommer i totalbeloppen jämfört med värdena i tabell 5.1 sammanhänger med att tabellen ovan bygger på ett urval som räknats upp till rikssiffror.

Källa: Bearbetning av SCB:s s.k. storurval för 2002

5.24 Tabell

Skatt på kapital år 2002 för individer efter taxerad förvärvsinkomst samt för dödsbon

Taxes on capital 2002 for individuals by assessed earned income and for deceased persons' estates

Taxerad förvärvsinkomst, tkr	Antal individer	Totalbelopp, mnkr Total amount, MSEK						Medelvärden per individ, kr Mean value all individuals, SEK					
		Fastighets-skatt	Förmögen-hettskatt	Nettoskatt på finansiellt kapital	varav of which Skatt på kapital-överskott	Skatte-reduktion för under-skott	Summa direkt skatt på kapital för individer	Fastighets-skatt	Förmögen-hettskatt	Netto-skatt på finansiellt kapital	varav of which Skatt på kapital-överskott	Skatte-reduktion för under-skott	Summa direkt skatt på kapital för individer
Assessed income from work, KSEK	Number of persons	Real estate tax	Wealth tax	Net tax income from financial capital	Tax on capital surplus	Tax reduction for capital deficit	Sum direct capital tax	Real estate tax	Wealth tax	Net tax income from financial capital	Tax on capital surplus	Tax reduction for capital deficit	Sum direct capital tax
0	1 869 793	209	158	904	967	-64	1 271	112	85	483	517	-34	680
1-20	404 455	110	92	506	534	-28	708	272	227	1 251	1 320	-69	1 751
20-40	229 666	110	55	340	414	-74	505	479	239	1 480	1 803	-322	2 199
40-60	355 608	246	142	729	850	-121	1 116	692	399	2 050	2 390	-340	3 138
60-80	361 877	263	75	584	794	-210	922	727	207	1 614	2 194	-580	2 548
80-100	319 751	307	79	507	786	-279	893	960	247	1 586	2 458	-873	2 793
100-120	359 940	395	98	495	885	-390	987	1 097	272	1 375	2 459	-1 084	2 742
120-140	447 026	568	125	546	1 122	-576	1 239	1 271	280	1 221	2 510	-1 289	2 772
140-160	510 711	748	156	483	1 305	-822	1 388	1 465	305	946	2 555	-1 610	2 718
160-180	515 900	813	127	42	1 061	-1 019	982	1 576	246	81	2 057	-1 975	1 903
180-200	534 377	913	132	-107	1 139	-1 245	938	1 709	247	-200	2 131	-2 330	1 755
200-220	531 657	959	140	-430	1 012	-1 442	669	1 804	263	-809	1 903	-2 712	1 258
220-240	468 133	926	125	-541	923	-1 464	510	1 978	267	-1 156	1 972	-3 127	1 089
240-260	398 951	861	140	-639	747	-1 386	361	2 158	351	-1 602	1 872	-3 474	905
260-280	325 224	801	162	-451	807	-1 258	512	2 463	498	-1 387	2 481	-3 868	1 574
280-300	265 751	744	141	-363	763	-1 127	522	2 800	531	-1 366	2 871	-4 241	1 964
300-320	191 370	539	103	-289	582	-871	352	2 817	538	-1 510	3 041	-4 551	1 839
320-340	140 284	435	82	-267	450	-717	250	3 101	585	-1 903	3 208	-5 111	1 782
340-360	110 560	358	98	-145	433	-579	311	3 238	886	-1 312	3 916	-5 237	2 813
360-400	156 377	562	173	-223	690	-913	512	3 594	1 106	-1 426	4 412	-5 838	3 274
400-500	201 411	863	311	-76	1 281	-1 357	1 099	4 285	1 544	-377	6 360	-6 737	5 457
500-1000	175 442	1 057	576	622	2 235	-1 612	2 256	6 025	3 283	3 545	12 739	-9 188	12 859
1000-	20 487	258	494	3 006	3 317	-311	3 757	12 593	24 113	146 727	161 908	-15 180	183 385
Samtliga (All)	8 894 751	13 044	3 785	5 231	23 096	-17 865	22 061	1 466	426	588	2 597	-2 008	2 480
Tillkommer för dödsbon m.m. (To be added for deceased persons estate)	183 955	107	12	760	766	-6	879	582	65	4 131	4 164	-33	4 778
Totalt (Total)	9 078 706	13 151	3 797	5 991	23 862	-17 871	22 940						

Anm: De avvikelser som förekommer i totalbeloppen jämfört med värdena i tabell 5.1 sammanhänger med att tabellen ovan bygger på ett urval som räknats upp till rikssiffror.

Källa: Bearbetning av SCB:s s.k. storurval för 2002

5.25 Tabell

Avkastning på finansiellt kapital år 2002 för individer efter ålder samt för dödsbon

Yield on financial capital 2002 for individuals by age group and for deceased persons' estates

Ålder	Antal individer	Totalbelopp, mnkr Total amount, MSEK					Medelvärden per individ, kr Mean value all individuals, SEK				
		Ränteinkomster, utdelningar m.m.	Reavinster netto för förlust	Skuld-räntor m.m.	Avdrag för förvaltningskostnad	Summa underlag	Ränteinkomster, utdelningar m.m.	Reavinster netto för förlust	Skuldräntor m.m.	Avdrag för förvaltningskostnad	Summa underlag
Age	Number of persons	Income from interest and dividends	Capital gain net for losses	Interest on debts	Deduction for adm. Cost	Sum tax base	Income from interest and dividends	Capital gain net for losses	Interest on debts	Deduction for adm. Cost	Sum tax base
0-15	1 817 732	903	94	-4	-3	990	497	52	-2	-2	545
16-24	720 638	861	516	-803	-6	567	1 195	716	-1 114	-8	788
25-34	1 176 045	2 543	2 315	-11 388	-20	-6 551	2 162	1 968	-9 683	-17	-5 570
35-44	1 245 928	5 432	5 483	-19 488	-41	-8 614	4 360	4 401	-15 641	-33	-6 914
45-54	1 203 441	9 397	8 256	-16 869	-62	722	7 808	6 860	-14 017	-52	600
55-64	1 126 453	13 730	9 749	-12 816	-83	10 580	12 189	8 655	-11 377	-74	9 392
65-74	741 135	7 036	4 747	-3 506	-57	8 220	9 494	6 405	-4 731	-77	11 091
75-	863 379	6 757	7 454	-1 216	-56	12 939	7 826	8 634	-1 408	-65	14 986
Samtliga (All)	8 894 751	46 659	38 614	-66 090	-330	18 853	5 246	4 341	-7 430	-37	2 120
Tillkommer för dödsbon m.m. (To be added for deceased persons estate)	183 955	462	2 115	-64	-6	2 507	2 511	11 497	-348	-33	13 628
Totalt (Total)	9 078 706	47 121	40 729	-66 154	-336	21 360					

Anm: De avvikelser som förekommer i totalbeloppen jämfört med värdena i 5.12 Tabell sammanhänger med att tabellen ovan bygger på ett urval som räknats upp till rikssiffror.

Källa: Bearbetning av SCB:s s.k. storurval för 2002

5.26 Tabell

Avkastning på finansiellt kapital år 2002 för individer efter taxerad förvärvsinkomst samt för dödsbon

Yield on financial capital 2002 for individuals by assessed income from earnings and for capital of deceased persons' estates

Taxerad förvärvsinkomst, tkr	Antal individer	Totalbelopp, mnkr Total amount, MSEK					Medelvärden per individ, kr Mean value all individuals, SEK				
		Ränteinkomster, utdelningar m.m.	Reavinster netto för förlust	Skuldräntor m.m.	Avdrag för förvaltningskostnad	Summa underlag	Ränteinkomster, utdelningar m.m.	Reavinster netto för förlust	Skuldräntor m.m.	Avdrag för förvaltningskostnad	Summa underlag
Assessed income from work, KSEK	Number of persons	Income from interest and dividends	Capital gain and net for losses	Interest on debts	Deduction for adm. Cost	Sum tax base	Income from interest and dividends	Capital gain net for losses	Interest on debts	Deduction for adm. Cost	Sum tax base
0	1 869 793	1 712	1 475	-645	-18	2 525	916	789	-345	-10	1 350
1-20	406 266	1 009	798	-369	-8	1 429	2 484	1 964	-908	-20	3 520
20-40	227 856	699	759	-421	-3	1 033	3 068	3 331	-1 848	-13	4 538
40-60	355 608	1 613	1 256	-558	-14	2 298	4 536	3 532	-1 569	-39	6 459
60-80	361 877	1 234	1 372	-783	-13	1 810	3 410	3 791	-2 164	-36	5 002
80-100	319 751	1 326	1 365	-1 061	-6	1 625	4 147	4 269	-3 318	-19	5 079
100-120	364 117	1 669	1 391	-1 417	-10	1 634	4 584	3 820	-3 892	-27	4 485
120-140	442 849	1 925	1 899	-2 022	-8	1 794	4 347	4 288	-4 566	-18	4 051
140-160	510 711	2 248	2 209	-2 889	-11	1 557	4 402	4 325	-5 657	-22	3 049
160-180	515 900	2 159	1 621	-3 616	-11	153	4 185	3 142	-7 009	-21	297
180-200	537 874	2 148	1 955	-4 474	-12	-383	3 994	3 635	-8 318	-22	-712
200-220	530 645	2 095	1 542	-5 111	-11	-1 484	3 948	2 906	-9 632	-21	-2 798
220-240	465 649	1 911	1 405	-5 140	-12	-1 836	4 104	3 017	-11 038	-26	-3 943
240-260	398 951	1 878	1 000	-4 977	-15	-2 113	4 707	2 507	-12 475	-38	-5 299
260-280	325 224	1 932	1 175	-4 509	-13	-1 414	5 941	3 613	-13 864	-40	-4 351
280-300	265 751	1 892	1 089	-4 068	-11	-1 098	7 119	4 098	-15 308	-41	-4 132
300-320	192 083	1 445	915	-3 219	-12	-871	7 523	4 764	-16 758	-62	-4 534
320-340	139 570	1 165	648	-2 571	-9	-767	8 347	4 643	-18 421	-64	-5 495
340-360	110 560	1 053	628	-2 100	-11	-430	9 524	5 680	-18 994	-99	-3 889
360-400	156 377	1 976	909	-3 366	-17	-499	12 636	5 813	-21 525	-109	-3 185
400-500	201 411	4 091	1 775	-5 590	-31	245	20 312	8 813	-27 754	-154	1 216
500-1000	175 442	5 077	3 568	-5 861	-44	2 739	28 938	20 337	-33 407	-251	15 618
1000-	20 487	4 403	7 859	-1 326	-29	10 906	214 917	383 609	-64 724	-1 416	532 386
Samtliga (All)	8 894 751	46 659	38 614	-66 090	-330	18 853	5 246	4 341	-7 430	-37	2 120
Tillkommer för dödsbon (To be added for deceased persons' estate)	183 955	462	2 115	-64	-6	2 507	2 511	11 497	-348	-33	13 628
Totalt (Total)	9 078 706	47 121	40 729	-66 154	-336	21 360					

Anm: De avvikelser som förekommer i totalbeloppen jämfört med värdena i 5.12 Tabell sammanhänger med att tabellen ovan bygger på ett urval som räknats upp till rikssiffror.

Källa: Bearbetning av SCB:s s.k. storurval för 2002

5.27 Tabell

Prisutvecklingen på småhus och fritidshus 1981-2003, löpande och 1981 års priser

Real estate prices for permanent one- and two dwelling houses and houses for seasonal use 1981-2003, current prices and price level of 1981

År Year	Småhus Permanent one- or two-dwelling houses				Fritidshus Houses for seasonal use				KPI Consumer price index	
	Index 1981 = 100 Index 1981=100		Förändr. föreg. år,% Change in % from last year		Index 1981 = 100 Index 1981=100		Förändr. föreg. år,% Change in % from last year		Index 1981=100	Förändring från föreg. år, % Change from last year, %
	Löpande priser Current prices	Fasta priser Price level of 1981	Löpande priser Current prices	Fasta priser Price level of 1981	Löpande priser Current prices	Fasta priser Price level of 1981	Löpande priser Current prices	Fasta priser Price level of 1981	Index 1981=100	Change from last year, %
1981	100	100			100	100			100	
1982	101	93	+1	-7	104	96	+4	-4	109	+8,6
1983	101	85	+0	-8	107	90	+3	-6	118	+9,0
1984	105	82	+4	-4	112	88	+5	-3	128	+8,0
1985	109	79	+4	-3	117	85	+4	-3	137	+7,4
1986	115	80	+6	+1	123	86	+5	+1	143	+4,2
1987	130	87	+13	+9	139	93	+13	+8	149	+4,2
1988	154	98	+18	+12	166	105	+19	+13	158	+5,8
1989	181	108	+18	+10	191	114	+15	+8	168	+6,5
1990	203	110	+12	+2	216	117	+13	+2	185	+10,4
1991	217	107	+7	-2	253	125	+17	+7	203	+9,4
1992	197	95	-9	-11	225	109	-11	-13	207	+2,2
1993	175	81	-11	-15	205	94	-9	-13	217	+4,7
1994	183	83	+5	+2	215	97	+5	+3	222	+2,2
1995	184	81	+1	-2	215	95	+0	-2	227	+2,5
1996	185	81	+1	-0	219	96	+2	+1	229	+0,7
1997	198	86	+7	+7	228*	99*	+4*	+4*	230	+0,2
1998	217	94	+10	+9	248	108	+9	+9	230	+0,2
1999	237	103	+9	+9	268	116	+8	+8	231	+0,4
2000	263	113	+11	+10	306	132	+14	+13	233	+0,7
2001	284	119	+8	+6	335	141	+9	+7	238	+2,3
2002	302	124	+6	+4	358	147	+7	+5	243	+2,1
2003	322	130	+7	+4	383	154	+7	+5	248	+2,1

* Tidsseriebrott

Källa: SCB, Fastighetsprisstatistik

5.28 Tabell

Fastighetsprisindex för småhus i olika regioner, 1981=100

Real estate price index for one- and two-dwelling buildings, 1981=100

	1981	1985	1990	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Konsumentprisindex (Consumer price index)	100	137	185	227	228	230	229	230	233	238	243	248
Egna hem (Owner-occupied one- or two-dwelling buildings)												
Stockholms län	100	111	246	204	205	230	265	303	365	402	426	436
därav Stor-Stockholm	100	111	247	206	207	233	269	308	374	411	434	443
Östra Mellansverige	100	107	190	171	173	182	197	212	231	248	271	292
Småland med öarna	100	104	173	176	178	185	202	214	227	242	257	275
Sydsverige	100	107	204	196	200	214	235	262	290	314	337	368
därav Stor-Malmö	100	109	229	210	213	230	261	302	346	374	403	445
Västsverige	100	114	213	187	188	202	219	238	259	278	296	327
därav Stor-Göteborg	100	116	242	200	201	220	249	274	305	328	351	394
Norra mellansverige	100	106	178	167	168	171	179	186	193	203	213	225
Mellersta Norrland	100	107	168	152	153	156	161	168	173	178	185	194
Övre Norrland	100	110	179	166	165	170	179	188	195	205	214	219
Hela riket (All of Sweden)	100	109	203	184	185	198	217	237	262	284	302	322
Fritidshus (Buildings for seasonal and secondary use)						**						
Stockholms län	100	122	263	239	240	268	303	336	414	472	496	505
Södra ostkusten, Öland och Gotland	100	109	194	210	223	236	239	257	277	305	334	371
Västkusten	100	122	238	243	252	283	318	342	381	413	443	499
Sydsverige	100	114	202	227	234	265	284	322	362	385	422	452
Göta och Svealands inland utom Dalarnas län	100	114	199	197	202	185	196	207	224	238	260	281
Norra ostkusten t.o.m. Höga kusten	100	116	194	206	208	212	224	238	267	279	294	313
Nedre Norrlands inland samt Dalarnas län	100	110	161	156	155	151	161	164	175	186	192	222
Övre Norrland	100	130	212	211	225	215	225	230	246	272	279	287
Hela riket (All of Sweden)	100	117	216	215	219	228	248	268	306	335	358	383

* Tidsseriebrott

Källa: SCB, Fastighetsprisstatistik

5.29 Tabell

Generalindex på Stockholms fondbörs, aktieindex 29/12 1995=100

The Stockholm Stock Exchange share index, index 29/12 1995=100

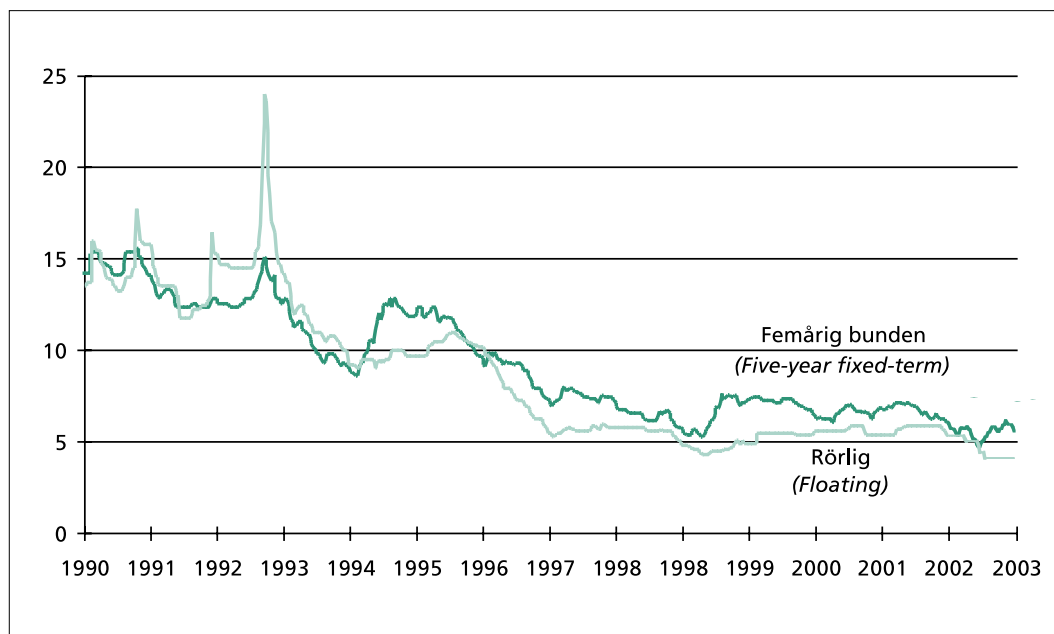
År Year	Index vid slutet av året Index by the end of the year	Förändring i % från föregående år Change in % from last year
1980	7	
1981	11	+57
1982	15	+35
1983	25	+66
1984	22	-11
1985	28	+25
1986	42	+51
1987	38	-8
1988	58	+52
1989	73	+24
1990	50	-31
1991	53	+5
1992	53	-1
1993	81	+54
1994	85	+5
1995	100	+18
1996	138	+38
1997	172	+25
1998	191	+11
1999	316	+66
2000	278	-12
2001	231	-17
2002	145	-37
2003	188	+30

Källa: Affärsvärldens hemsida: www.afv.se

5.30 Diagram

Villraränta (Spintab) 1990-2003, för rörlig ränta respektive femårig bunden, procent

Lending rate for family houses, 1990 -2003, showing floating interest rate and interest rate for five-year fixed-term loan, percent

Källa: Boverket, Indikatorer

Källor och lästips:

Ekonomistyrningsverket:

- Inkomstloggaren (hänvisningar till aktuella skattelagar och skatteförordningar).
- Budgetprognos (4 gånger om året).
- Statens Finanser (populär framställning om bl.a. skatterna).
- Ekonomistyrningsverkets hemsida (www.esv.se).

Skatteverket:

- De svenska skatternas historia.
- SKV-Nytt (sammandrag av förslag i betänkanden, propositioner, beslut om förändringar m.m.; utkommer ungefär varannan vecka.).
- Fastighetskatt. Informationsbroschyr från skatteförvaltningen.
- Skatteverkets hemsida (www.skatteverket.se).

Statistiska centralbyrån:

- Realkapitalstock och förmögenhet 1980-1995. Appendix 3 till Nationalräkenskaper 1980-1994. Statistiska meddelanden N 10 SM 9501.
- Finansräkenskaper. Statistiska meddelanden serie FM 11 (år) samt serie FM 17 (kvartal). Inkomster och bidrag 2001. Individuppgifter. Statistiska meddelanden serie HE 20.
- Inkomstfördelningsundersökningen. Statistiska meddelanden serie HE 21.
- Förmögenhetsfördelningen i Sverige 1997 med tillbackablick till 1975. Rapport 2000:1.
- Taxeringsutfallet. Statistiska meddelanden serie OE 21.
- Rikets fastigheter. Statistiska meddelanden serie Bo 37.
- Fastighetsprisstatistik. Statistiska meddelanden serie Bo 40.
- Rapport 2003, Minskade vinster 2001, Kapitalvinster och kapitalförluster, Förmögenhet
- SCB:s hemsida (www.scb.se).

Boverket:

- Boverkets indikatorer. Utvecklingen på bygg-, bostads- och kreditmarknaden.

Övrigt:

- Fastighetstaxering – precision, påverkansmöjligheter, individuella bedömningar (SOU 2000:10).
- Finansdepartementet: Beräkningskonventioner. (Konventioner för beräkning och redovisning av budgeteffekter vid ändrade skatte- och avgiftsregler. Rapport från Skatteekonomiska enheten på Finansdepartementet).

